

**YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu viides jaosto)**

23 päivänä marraskuuta 2006 *

Asiassa T-217/02,

Ter Lembeek International NV, kotipaikka Wielsbeke (Belgia), edustajinaan asianajajat J.-P. Vande Maele, F. Wijckmans ja F. Tuytschaever,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Rozet ja H. van Vliet,

vastaajana,

jossa on kyse valtiontuesta, jonka Belgia on myöntänyt Beaulieu-yhtymälle (Ter Leembek International), 24.4.2002 tehdyn komission päätöksen 2002/825/EY (EYVL L 296, s. 60) 1 ja 2 artiklan kumoamisesta,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras sekä tuomarit M. E. Martins Ribeiro, F. Dehousse, D. Šváby ja K. Jürimäe,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 21.2.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

1 EY 87 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää

kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.”

2 EY 88 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Komissio seuraa jatkuvasti jäsenvaltioiden kanssa niiden voimassa olevia tukijärjestelmiä. Se tekee jäsenvaltioille ehdotuksia yhteismarkkinoiden asteittaisen kehittämisen tai yhteismarkkinoiden toiminnan kannalta aiheellisiksi toimenpiteiksi.

2. Jos komissio vaadittuaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa toteaa, että valtion myöntämä tai valtion varoista myönnetty tuki ei 87 artiklan mukaan sovellu yhteismarkkinoille taikka että tällaista tukea käytetään väärin, se tekee päätöksen siitä, että asianomaisen valtion on komission asettamassa määräajassa poistettava tuki tai muutettava sitä.

Jos kyseinen valtio ei noudata päätöstä asetetussa määräajassa, komissio tai mikä tahansa jäsenvaltio, jota asia koskee, voi 226 ja 227 artiklan määräyksistä poiketen saattaa asian suoraan yhteisön tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Jäsenvaltion pyynnöstä neuvosto voi yksimielisesti päättää, että tukea, jota tämä jäsenvaltio myöntää tai aikoo myöntää, pidetään 87 artiklan määräyksistä tai 89 artiklassa tarkoitettujen asetusten säännöksistä poiketen yhteismarkkinoille soveltuvana, jos tällainen päätös on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi perus-

teltu. Jos komissio on aloittanut kyseistä tukea koskevan, tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun menettelyn, asianomaisen jäsenvaltion neuvostolle osoittama pyyntö keskeyttää menettelyn siihen asti, kunnes neuvosto on esittänyt kantansa.

Jos neuvosto ei kuitenkaan ole esittänyt kantaansa kolmen kuukauden määräajassa pyynnöstä, komissio tekee päätöksen asiassa.

3. Komissiolle on annettava tieto tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 87 artiklan mukaan sovellu yhteismarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös.”

3 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen [88] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Muodollisen tutkintamenettelyn päättämistä koskevat komission päätökset”, säädetään seuraavaa:

”1. Muodollinen tutkintamenettely päätetään päätöksellä tämän artiklan 2–5 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista.

2. Jos komissio toteaa, tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion tekemien muutosten jälkeen, että ilmoitettu toimenpide ei ole tukea, se tekee asiasta tämän seikan toteavan päätöksen.

3. Jos komissio toteaa, tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion tekemien muutosten jälkeen, että enää ei ole epäilyjä ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, se päättää, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille, jäljempänä 'myönteinen päätös'. Päätöksessä on mainittava, mitä perustamissopimuksen mukaista poikkeusta on sovellettu.

4. Komissio voi asettaa myönteiselle päätökselle ehtoja, joiden täytyttyä se voi katsoa tuen soveltuvan yhteismarkkinoille, sekä veloitteita, joiden avulla se voi valvoa päätöksen noudattamista, jäljempänä 'ehdollinen päätös'.

5. Jos komissio toteaa, että ilmoitettu tuki ei sovellu yhteismarkkinoille, se päättää, että tukea ei saa myöntää, jäljempänä 'kielteinen päätös'.

6. Edellä 2, 3, 4 ja 5 kohdan mukaiset päätökset tehdään heti, kun 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja epäilyjä ei enää ole. Komission on pyrittävä mahdollisuuksiensa mukaan tekemään päätös 18 kuukauden kuluessa menettelyn aloittamisesta. Tätä määräaika voidaan pidentää komission ja asianomaisen jäsenvaltion yhteisestä sopimuksesta.

7. Kun 6 kohdassa säädetty määräaika on päättynyt ja jos asianomainen jäsenvaltio sitä pyytää, komissio tekee kahden kuukauden kuluessa päätöksen käytettävissään olevien tietojen perusteella. Jos toimitetut tiedot eivät riitä yhteismarkkinoille soveltumisen toteamiseen, komissio tekee tarvittaessa kielteisen päätöksen."

- 4 Asetuksen N:o 659/1999 13 artiklassa, jonka otsikko on "Komission päätökset", säädetään seuraavaa:

"1. Mahdollista sääntöjenvastaista tukea koskevan tutkinnan tuloksista on tehtävä päätös 4 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti. Jos on kyse muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä, menettely päätetään 7 artiklan mukaisella päätöksellä. Jollei jäsenvaltio noudata tietojen antamista koskevaa välipäätöstä, päätös tehdään saatavilla olevien tietojen perusteella.

2. Jos on kyse sääntöjenvastaisesta tuesta, 4 artiklan 5 kohdassa, 7 artiklan 6 kohdassa ja 7 artiklan 7 kohdassa asetettu määräaika ei sido komissiota, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 11 artiklan 2 kohdan soveltamista.

3. Tämän asetuksen 9 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin."

- 5 Asetuksen N:o 659/1999 14 artiklassa, joka koskee tuen takaisinperimistä, tarkennetaan seuraavaa:

"1. Sääntöjenvastaista tukea koskevissa kielteisissä päätöksissä komissio päättää, että asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensaajalta, jäljempänä 'takaisinperimistä koskeva päätös'. Komissio ei saa vaatia tuen takaisinperimistä, jos tämä olisi yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista.

2. Takaisinperimistä koskevan päätöksen nojalla takaisin perittävään tukeen lisätään korko, jonka suuruuden komissio vahvistaa. Korkoa maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin sääntöjenvastainen tuki on ollut tuensaajan käytössä, sen takaisinperimispäivään asti.

3. Takaisinperiminen on toteutettava viipymättä ja asianomaisten jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos ne mahdollistavat komission päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perustamissopimuksen [242] artiklan nojalla antamien määräysten soveltamista. Tämän toteuttamiseksi, ja jos asia on jonkin kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä, asianomaisten jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki oikeudellisissa järjestelmissään käytettävissä olevat tarpeelliset toimenpiteet, mukaan lukien tilapäiset toimet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön lainsäädännön soveltamista.”

Kansallinen lainsäädäntö

- 6 Äänioikeudettomien etuosakkeiden liikkeellelaskusta kansallisiin markkinoihin kuuluvien osakeyhtiöiden toimesta 7.5.1985 tehdyn kuninkaan päätöksen (Belgisch Staatsblad 11.5.1985, s. 6873; jäljempänä vuoden 1985 kuninkaan päätös) 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”[Tiettyjen alojen] osakeyhtiöt voivat, tässä päätöksessä säädetyn edellytyksin, laskea liikkeelle osakkeita, jotka edustavat osuutta niiden osakepääomasta ja joihin ei liity äänivaltaa; jäljempänä ’äänioikeudettomat etuosakkeet’.”

- 7 Vuoden 1985 kuninkaan päätöksen 2 §:ssä säädetään erityisesti, että Société nationale pour la restructuration des secteurs nationaux (Belgian kansallisten markkinoiden rakenneuudistusta toteuttava yhtiö, jäljempänä SNRSN) voi merkitä tällaisia äänioikeudettomia etuosakkeita.

8 Vuoden 1985 kuninkaan päätöksen 3 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Äänioikeudettomien etuosakkeiden liikkeellelaskua koskevista säännöistä, edellytyksistä ja menettelytavoista sekä näihin osakkeisiin liittyvistä oikeuksista tehdään sopimus liikkeellelaskevan yhtiön ja näitä osakkeita merkitsevän, 2 §:ssä mainitun oikeushenkilön välillä, ja ne kirjataan liikkeellelaskevan yhtiön yhtiöjärjestykseen, ellei tässä päätöksessä säädetystä edellytyksistä muuta johdu. Sopimuksessa tarkennetaan lisäksi, millä edellytyksillä liikkeellelaskeva yhtiö voi lunastaa tai kolmas osapuoli voi ostaa äänioikeudettomat etuosakkeet. Hinta ei voi alittaa 80:tä prosenttia osakkeiden liikkeellelaskuhinnasta.

Ensimmäisessä kohdassa mainittu sopimus täytyy hyväksyttävä ennakolta valtiovarainministerillä, talousministerillä ja budjettiministerillä.”

9 Vuoden 1985 kuninkaallisen päätöksen 4 §:ssä täsmennetään seuraavaa:

”Äänioikeudettomien etuosakkeiden liikkeellelaskussa on noudatettava seuraavia ehtoja:

1) äänioikeudettomat etuosakkeet ovat nimellisiä ja pysyvät sellaisina

2) ne eivät voi vastata yli 49:ää prosenttia merkitystä osakepääomasta

- 3) voitonjaossa ne antavat oikeuden, yhtiöjärjestyksen muunlaisista määräyksistä huolimatta – –, etuoikeutettuun osinkoon, joka on 2 prosenttia niiden tosiasiallisesti maksetusta liikkeellelaskuhinnasta
- 4) ne antavat, yhtiöjärjestyksen muunlaisista määräyksistä huolimatta, etuoikeuden sijoitetun määrän takaisinmaksuun, sen estämättä, että niille voidaan yhtiöjärjestyksessä myöntää oikeus jako-osaan yhtiötä purettaessa.

– –”

Tosiseikat

Verlipack-konserni ja Beaulieu-konserni

- 10 Verlipack-konserni oli, ennen kuin se asetettiin konkurssiin 18.1.1999, Belgian suurin pakkauslasin valmistaja, jonka markkinaosuus oli Belgiassa 20 prosenttia ja Euroopan unionissa 2 prosenttia. Se työllisti Ghlinissä, Jumet'ssa ja Molissa (Belgia) sijaitsevilla tehtaillaan 735 henkilöä.
- 11 Beaulieu-konserni, joka on nimitys mattojen ja synteettisten kuitujen markkinoilla toimivista yrityksistä muodostetulle belgialaiselle holdingyhtiölle, on maailman toiseksi suurin mattovalmistaja ja selvästi Euroopan suurin mattovalmistaja. Konsernia valvoo Ter Lembeek International NV -holdingyhtiö.

Ajanjakso, joka edelsi Beaulieu-konsernin tulemista Verlipack-konsernin osakkeenomistajaksi: De Backer (Adsum) -konsernin ja SNRSN:n välillä 30.4.1985 tehty sopimus

- 12 Verlipack asetettiin vuonna 1985 konkurssiin, ja De Backer -konserniin, jolla ei ole mitään sidoksia kantajaan, kuuluva SA Adsum osti sen 410 miljoonan Belgian frangin (BEF) arvoiseksi arvioidut varat.
- 13 Adsum sijoitti 30.4.1985 tehdyn sopimuksen nojalla nämä varat kolmeen uuteen yhtiöön, eli NV Verlipack Moliin, SA Verlipack Jumet'hen ja SA Verlipack Ghliniin, joiden osakepääomasta myös SNRSN:llä oli 620 020 000 BEF:n osuus. Tämä jälkimmäinen sai osakepääomasijoituksensa vastikkeeksi niin kutsuttuja B-sarjan osakkeita, joilla ei ollut äänioikeutta ja joiden kunkin nimellisarvo oli 10 000 BEF, ja vastikkeeksi osakepääoman ulkopuolisesta sijoituksesta se sai niin kutsuttuja I luokan ja II luokan arvopapereita, jotka antavat oikeuden yhtiön tuottoon (part bénéficiaire, jäljempänä tuotto-osuus). Vuonna 1985 SNRSN:llä oli konsernin osakepääomasta 49 prosentin osuus, joka vastasi ainoastaan B-sarjan osakkeita (30.4.1985 tehdyn sopimuksen 3 kohdan 1 alakohdan a alakohhta). Komissio hyväksyi tämän osakkuuden.
- 14 Erityislain nojalla, joka annettiin 15.1.1989, Vallonian hallintoalue otti haltuunsa Ghlinin ja Jumet'n tuotantolaitosten, jotka sijaitsevat sen kielialueella, ja Flanderin hallintoalueen Molin tuotantolaitoksen äänioikeudettomat osakkeet.
- 15 Edellä mainitun 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 10 kohdassa todettiin seuraavaa:

"Adsum ilmoittaa pystyvänsä saamaan yhtiöt sopimaan [SNRSN:n] kanssa, että ne tekevät vuosittain, ja ensimmäisen kerran viisi vuotta tämän sopimuksen tekemisen

jälkeen, tarjouksen lunastaa vähintään 10 prosenttia B-sarjan osakkeista ja 10 prosenttia I luokan tuotto-osuuksista siltä osin kuin yhtiöiden kirjatut voitot ja käytettävissä olevat varat sen sallivat.

Lunastushinta vastaa kyseisten osakkeiden nimellisarvoa ja on 10 000 BEF kunkin I luokan tuotto-osuuden osalta.

Jos yhtiöiden ja [SNRSN:n] välillä ei päästä tällaisiin sopimuksiin, Adsum panee joka tapauksessa täytäntöön tässä kohdassa tarkoitetut velvollisuudet.”

16 Tämän sopimuksen 11 kohdassa todettiin myös seuraavaa:

”Adsum sitoutuu myöntämään jokaiselle yhtiölle B-sarjan osakkeita ja I luokan tuotto-osuuksia koskevan osto-option. Tässä tarkoituksessa se sitoutuu tekemään jokaisen yhtiön kanssa sopimuksen, jossa toistetaan tämän sopimuksen liitteen 1 sisältö.”

17 Kyseisen 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 14 kohdan toisessa alakohdassa täsmennettiin seuraavaa:

”Jos Adsum luovuttaa osakkeita, joita sillä on näistä yhtiöistä, ja tämä luovutus aiheuttaisi muutoksen näiden yhtiöiden määräysvallassa ja/tai johdossa, luovutukseen vaaditaan [SNRSN:n] suostumus.”

18 Kyseisen 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 16 kohdassa todettiin seuraavaa:

”[Verlipack]-yhtiöiden yhtiöjärjestyksiä muutetaan tämän sopimuksen lausekkeiden huomioon ottamiseksi.”

19 Kantaja tarkentaa, ilman että komissio sitä tältä osin kiistää, että se ei ollut osallisena 30.4.1985 tehdyn sopimuksen laatimisessa, koska se ei tuolla hetkellä ollut Verlipack-yhtiöiden osakkeenomistaja, toisin kuin valtiontuesta, jonka Belgia on myöntänyt Beaulieu-yhtymälle (Ter Leembek International), 24.4.2002 tehdyn komission päätöksen 2002/825/EY (EYVL L 296, s. 60) (jäljempänä riidanalainen päätös) 7 kohdassa todetaan.

Beaulieu-konsernin tulo Verlipack-konsernin osakkeenomistajaksi ja 30.4.1985 tehtyyn sopimukseen 18.11.1987 tehty täydennys

20 Vuosien 1985 ja 1987 välisenä aikana Adsum siirsi osuutensa (51 prosenttia) kolmesta Verlipack-yhtiöstä toiselle tytäryhtiölleen Imcour NV:lle, joka liittyi 30.4.1985 tehtyyn sopimukseen ja joka asetettiin selvitystilaan 25.6.1987 sen jakamiseksi kolmeen yhtiöön eli Imcour Holding NV:hen, Imcour Lease NV:hen ja Patrimcour NV:hen. Osakkeet Verlipack Jumet-, Verlipack Ghlin- ja Verlipack Mol -yhtiöistä tulivat Imcour Holdingin omaisuudeksi.

21 Incourin jakamisen yhteydessä vuonna 1987 Beaulieu-konserni osti De Backer -konsernilta Imcour Holdingin osakkeet 425 miljoonan BEF:n hintaan ja se tuli siten Verlipack Jumet-, Verlipack Ghlin- ja Verlipack Mol -yhtiöiden epäsuoraksi omistajaksi.

22 Lisäksi 30.4.1985 tehtyyn sopimukseen 18.11.1987 tehdyn täydennyksen ja 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 14 kohdan toisen alakohdan mukaisesti SNRSN hyväksyi kolmen Verlipack-yhtiön (epäsuoran) luovutuksen Beaulieu-konsernille sillä ehdolla, että Imcour Holding ja De Clerck liittyvät 30.4.1985 tehtyyn sopimukseen. SNRSN edellytti lisäksi, että Beaulieu-konserni sitoutuu myös pitämään kolme Verlipack-yhtiötä toiminnassa vielä kaksi vuotta. Tämän sopimuksen täydennyksen allekirjoittivat kaikki asianomaiset osapuolet eli Adsum, SNRSN, Imcour Holding, De Clerck ja De Backer.

23 Kyseisen 18.11.1987 tehdyn täydennyksen 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Allekirjoittaneet Imcour NV ja R. De Clerck sitoutuvat peruuttamattomasti 1.10.1987 lähtien ottamaan vastaan ja panemaan täytäntöön kaikki tänä päivänä Adsum NV:llä ja De Backerilla olevat oikeudet ja velvollisuudet, sellaisina kuin ne on määritelty 30.4.1985 tehdyssä sopimuksessa ja sen liitteessä.”

24 Täydennyksen 4 kohdassa todettiin seuraavaa:

”Ottamalla huomioon 1 ja 3 kohdan 30.4.1985 tehdyssä sopimuksessa ja sen liitteessä korvataan 1.10.1987 lähtien ’Adsum NV’ ’Imcour NV:llä’ ja ’W. De Backer’ ’R. De Clerckillä’ – –”

25 Kyseisen täydennyksen 5 kohdassa täsmennettiin seuraavaa:

”Verlipack Ghlin-, Mol- ja Jumet-yhtiöiden lunastusoptio-oikeus säilyy 30.4.1985 tehdyn sopimuksen liitteessä määrättyjen menettelytapojen mukaisesti.”

30.4.1985 tehtyyn sopimukseen sisältyvä kolmen Verlipack-yhtiön velvollisuus lunastaa SNRSN:ltä osakkeet ja tuotto-osuudet

- 26 Koska 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 10 kohdassa sovittu viiden vuoden määräaika päättyi 1.5.1990, velvollisuus lunastaa vuosittain 10 prosenttia B-sarjan osakkeista ja I luokan tuotto-osuuksista alkoi tällöin. Kantajan mukaan, ja ilman että komissio kiistää sitä tältä osin, Belgian viranomaiset vaativat, että kolme Verlipack-yhtiötä panee täytäntöön velvollisuutensa lunastaa omia B-sarjan osakkeitaan ja I luokan tuotto-osuuksia. Niiden taloudellisen kyvyttömyyden vuoksi Beaulieu-konserni ryhtyi tähän tarkan aikataulun mukaisesti. Huhtikuun 1991 ja huhtikuun 1994 välillä Beaulieu-konserni maksoi viidessä erässä (huhtikuussa 1991, toukokuussa 1991, huhtikuussa 1992, huhtikuussa 1993 ja huhtikuussa 1994) 213 100 000 BEF julkiselle osakkeenomistajalle.
- 27 Tämän oston jälkeen SNRSN:n (josta oli Vallonian hallintoalueen osalta tullut société de gestion des participations de la Région wallonne dans des sociétés commerciales (yhtiö Vallonian hallintoalueella kaupallisissa yhtiöissä olevien osuuksien hallinnoimiseksi), jäljempänä Sowagep) hallussa oli vielä SA Verlipack Ghlinistä 5 087 äänioikeudetonta B-sarjan osaketta ja 3 937 I luokan tuotto-osuutta eli yhteensä 9 024 arvopaperia, jotka piti lunastaa viiden vuoden aikana 30.4.1985 tehdystä sopimuksessa määritettyyn 10 000 BEF:n kappalekohtaiseen nimellishintaan eli yhteensä 90 240 000 BEF:n hintaan, ja SA Verlipack Jumet'sta 2 923 äänioikeudetonta B-sarjan osaketta ja 2 267 I luokan tuotto-osuutta eli yhteensä 5 190 arvopaperia, jotka piti lunastaa viiden vuoden aikana 30.4.1985 tehdystä sopimuksessa määritettyyn 10 000 BEF:n kappalekohtaiseen nimellishintaan eli yhteensä 51 900 000 BEF:n hintaan. Näiden 14 214 osakkeen ja tuotto-osuuden yhteishinta oli näin ollen 142 140 000 BEF.
- 28 Yksityisten osakkeenomistajien (Imcour Holding, josta tuli Ghlinin ja Jumet'n tuotantolaitoksia hallussa pitävä SA Imcopack Wallonie, ja Molin tuotantolaitosta

hallussa pitävä NV Imcopack Vlaanderen) korotettua osakepääomaa useita kertoja julkisen omistus Verlipack-konsernissa pieneni vähitellen siten, että tämän asteittain etenevän irtautumisen loppuvaiheessa julkisen tahon hallussa oli enää vain 20,7 prosenttia kyseisen konsernin osakepääomasta.

Vuonna 1992 Verlipack-konsernille myönnetyt tuet

- 29 Vuonna 1992 Verlipack-konsernille myönnettiin aluetukiohjelman mukaisesti kahta investointitukea, joiden kokonaismäärä oli 502 122 500 BEF. Lisäksi komissio teki 25.11.1992 päätöksen (EYVL 1993, C 83, s. 3) olla vastustamatta alueellisen sijoitusyhtiön (joka perustettiin 2.4.1962 annetulla lailla) päätöstä myöntää 500 miljoonan BEF:n suuruista osakaslainaa, jonka voi muuttaa pääomaksi; lainaa ei kuitenkaan maksettu.
- 30 Belgian hallituksen selitysten mukaan, jotka se antoi menettelyn aikana, joka johti valtiontuesta, jonka Belgia on toteuttanut Verlipackin hyväksi, 4.10.2000 tehtyyn komission päätökseen 2001/856/EY (EYVL 2001, L 320, s. 28), Verlipack-konserni oli tietoinen ongelmista, jotka johtuivat sen johtamistaidon ja erityisesti sen tuotannon laadusta, siten että Beaulieu-konserni ei kyennyt yksin vastaamaan 5 500 miljoonan BEF:n suuruudesta investointiohjelmastaan eikä hoitamaan sitä, mikä selitti sen syyn, miksi Vallonian hallintoalue ei maksanut hyväksytyjä tukia.

Heye-Glas-konsernin tulo Verlipack-konsernin osakkeenomistajaksi

- 31 Vuonna 1996 kolmen Verlipack-yhtiön tappiot jatkoivat kasaantumistaan, minkä vuoksi ne eivät kyenneet lyhentämään pankkilainoja eräpäivään mennessä vuoden

1996 lopussa. Näissä olosuhteissa Beaulieu-konserni päätti järjestellä osakkeiden omistusta uudelleen ja neuvotella saksalaisen Heye-Glas-konsernin (jäljempänä Heye) kanssa, joka on Saksan merkittävimpiä lasivalmistajia.

- 32 Verlipack-konserni ja Heye allekirjoittivat 1.9.1996 teknistä yhteistyötä koskevan sopimuksen, jota laajennettiin 11.4.1997 koskemaan liikkeenjohdollista ja taloudellista apua niin, että Heye osallistui suoraan Verlipack-konsernin hallintaan ja johtamiseen.

Sopimus, joka tehtiin 18.12.1996

- 33 Kantajan ja Sowagepin välillä 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella Beaulieu-konserni lunasti Sowagepin hallussa olevat osakkeet ja osinkoliput Verlipack Ghlin- ja Verlipack Jumet -yhtiöistä. Tämän sopimuksen mukaan kantaja sai Sowagepilta seuraavat osuudet: Verlipack Ghlin -yhtiöstä 5 087 äänioikeudetonta B-sarjan osaketta ja 3 937 I luokan tuotto-osuutta 72 192 000 BEF:n hintaan ja Verlipack Jumet -yhtiöstä 2 923 äänioikeudetonta B-sarjan osaketta ja 2 267 I luokan tuotto-osuutta 41 520 000 BEF:n hintaan eli yhteensä 14 214 osaketta ja tuotto-osuutta 113 712 000 BEF:n hintaan, joka oli maksettava Sowagepille ”31.12.2001 nettona korkoa perimättä”.

Verlipack Holding I:n ja Verlipack Holding II:n perustaminen

- 34 Beaulieu-konserni ja Heye perustivat 24.1.1997 kattoholdingyhtiön Verlipack Holding I. Verlipack Holding I:n osakepääoma oli 1 030 500 000 BEF, ja se koostui

Heyen 515 500 000 BEF:n suuruisesta panoksesta, ja toinen osa koostui Beaulieu-konsernin kolmen tuotantolaitoksen välineistöistä, joiden arvo oli 515 miljoonaa BEF. Toinen holdingyhtiö, Verlipack Holding II, perustettiin 11.4.1997, ja sen osakepääoma oli 1 230 500 000 BEF (Verlipack Holding I:llä oli 100 000 osaketta, joka vastasi 1 030 500 000 BEF:a, ja Sowagepilla oli 19 408 osaketta, joka vastasi 200 miljoonaa BEF:a). Uuden teollisuuskonsernin hallintoelimet olivat keskittyneet Verlipack Holding II:een, josta Heyella oli hallussaan enemmistö, kun taas eri osastojen johtaminen kuului yhteisesti koko konsernille.

Verlipack-konsernin yhtiöiden tilanne vuonna 1997

- 35 Heyen ja Verlipackin ilmoittamat tulokset huononivat merkittävästi vuonna 1997. Väliaikaisesta konsolidoidusta tilinpäätöksestä, jota ei ollut tarkastettu, ilmeni 30.11.1997 kyseiselle vuodelle 828 592 044 BEF:n suuruinen nettotappio.

Elvytys sopimus (Heads of Agreement), joka tehtiin 5.6.1998

- 36 Yhteistyökumppanit (pankit, Beaulieu-konserni, Heye ja Sowagep) tekivät 5.6.1998 elvytys sopimuksen (Heads of Agreement) Verlipack-konsernin yhtiöiden heikentyneen tilanteen takia. Tässä sopimuksessa määrättiin Heyen osalta 200 miljoonan BEF:n suuruisesta pääomasijoituksesta ja Vallonian hallintoalueen osalta kyseisen alueen vuonna 1997 Verlipack Holding II:lle myöntämän 150 miljoonan BEF:n suuruisen osakkuuslainan muuttamisesta pääomaksi ja Verlipack Holding II:n 100 miljoonan BEF:n suuruisesta osakepääoman korottamisesta, jota varten Vallonian hallintoalueen piti etsiä yksityinen sijoittaja. Belgian viranomaiset totesivat (kirje, joka on päivätty 11.1. ja rekisteröity 15.1.2001) uuden sijoittajan osalta, että

elvytysuunnitelman panemiseksi välittömästi täytäntöön Beaulieu-konserni ehdotti, että se voi itse hoitaa tämän sitoumuksen ”edellyttäen, että tämä toimenpide on vain tilapäinen ja että Sowagepin etsimä uusi sijoittaja maksaisi osakkuuden määrän sille takaisin”. Ne lisäsivät, että oli täysin Beaulieu-konsernin, jonka osalta ”Heads of Agreement” määräsi 600 miljoonan BEF:n suuruisen saatavan luopumisesta, etujen mukaista, että elvytysuunnitelma tuottaisi odotettuja tuloksia.

- 37 Verlipack Holding II:n 26.6.1998 pidetyn ylimääräisen osakkaiden yhtiökokouksen pöytäkirjan mukaan sen osakepääomaa päätettiin korottaa siten, että Heye sijoitti 200 miljoonaa BEF 19 408 uuteen osakkeeseen ja Worldwide Investors Luxembourg (jäljempänä Worldwide Investors) 100 miljoonaa BEF 9 704 uuteen osakkeeseen. Belgian hallituksen mukaan Beaulieu-konsernin löytämä Worldwide Investors toteutti osakepääoman korottamisen kyseisen konsernin lukuun.

18.12.1996 tehtyyn sopimukseen 20.11.1998 tehty täydennys

- 38 Koska uusi elvytysuunnitelma ei tuottanut odotettuja tuloksia ja koska Vallonian hallintoalue ei siten kyennyt löytämään uutta yksityistä sijoittajaa, Vallonian hallintoalue ja Beaulieu-konserni päättivät muuttaa 18.12.1996 tehdyn sopimuksen ehtoja 20.11.1998 tehdyllä täydennyksellä (jäljempänä 20.11.1998 tehty täydennys), jonka mukaan niiden osakkeiden maksu, jotka Beaulieu-konserni osti Verlipack Ghlin- ja Verlipack Jumet -yhtiöistä 113 712 000 BEF:n hintaan 18.12.1996 tehdyn sopimuksen panemiseksi täytäntöön, ”voitaisiin suorittaa joko tilisiirrolla [Vallonian hallintoalueen] lukuun tai 9 704:llä SA Verlipack Holding II:n osakkeella” viimeistään 31.12.2001.

- 39 Worldwide Investors luovutti 21.12.1998 Beaulieu-konsernille 9 704 Verlipack Holding II:n osaketta. Beaulieu-konserni luovutti Worldwide Investorsille korvaukseksi 9 704 Verlipack Holding I:n osaketta. Beaulieu-konserni luovutti seuraavaksi Vallonian hallintoalueelle 21.–31.12.1998 9 704 Verlipack Holding II:n osaketta ”vastikkeeksi siitä, että Vallonian alue luopuu saatavistaan Beaulieu-yhtymässä”.
- 40 Tämä viimeinen luovutus, jota 20.11.1998 tehty täydennys koskee, toteutettiin muutama viikko ennen Verlipack-konsernin konkurssihakemuksen jättämistä sijaissuorituksella kuittaamalla Beaulieu-konsernin se velka Vallonian hallintoalueelle, joka oli syntynyt, kun Beaulieu-konserni oli ostanut joulukuussa 1996 Vallonian hallintoalueen hallussa pitämiä Verlipackin osakkeita, joiden arvoksi arvioitiin 113 712 000 BEF, ja jonka koroton lyhentäminen piti aloittaa vasta 31.12.2001.
- 41 Verlipack pyysi 8.1.1999 akordia Jumet’n ja Ghlinin tuotantolaitoksille ja ilmoitti Molin tuotantolaitoksen toiminnan lopettamisesta. Tribunal de commerce de Turnhout (Belgia) asetti 11.1.1999 Verlipackin Molin tuotantolaitoksen konkurssiin, ja 18.1.1999 tribunal de commerce de Mons (Belgia) asetti konkurssiin kuusi Verlipackin lasikonserniin kuuluvaa yhtiötä (Jumet’n ja Ghlinin tuotantolaitokset, Verlipack Belgiumin, Verlipack Engineeringin, Verlimon ja Imcour Leasen).
- 42 Kun Verlipack Holding II totesi, ettei sillä enää ollut riittävää maksuvalmiutta eikä riittäviä varoja velkojen maksuun, se myöntyi 11.2.1999 tribunal de commerce de Monsissa konkurssiin ja tarkensi, että sen maksukyvyttömyys oli alkanut kesäkuussa 1998. Sowagep ilmoitti kyseisessä tuomioistuimessa, ettei se halunnut jatkaa saatavansa vaatimista, mikä tarkoitti luoton myöntämistä velalliselle. Näin ollen

tribunal de commerce de Mons totesi 31.5.1999, että konkurssiin asettamisen edellytykset eivät täyttyneet Verlipack Holding II:n osalta, vaikka sen toimintatarkoituksen lakattua sillä ei ollut enää muuta toimintaa kuin selvitystilaan asettaminen.

Päätös 2001/856 ja riidanalaiseen päätökseen johtanut muodollinen tutkintamenettely

- 43 Komissio päätti päättää EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun, Belgian kuningaskunnan Verlipack-konsernille myöntämiä tukia koskevan menettelyn päätöksellä 2001/856. Samalla päätöksellä komissio peruutti 16.9.1998 tekemänsä päätöksen olla vastustamatta yhtä osaa kyseisistä tuista (EYVL 1999, C 29, s. 13), koska tämä oli perustunut virheellisiin tietoihin, totesi osan tuista yhteismarkkinoille soveltumattomiksi ja vaati niiden takaisinperimistä.
- 44 Belgian kuningaskunta nosti tästä päätöksestä kumoamiskanteen yhteisöjen tuomioistuimessa, joka hylkäsi sen asiassa C-457/00, Belgia vastaan komissio, 3.7.2003 antamallaan tuomiolla (Kok. 2003, s. I-6931).
- 45 Päätökseen 2001/856 johtaneen tutkinnan aikana komissio sai tietoja muista toimenpiteistä, jotka saattoivat muodostaa Verlipack-konsernille tai Beaulieu-konsernille myönnettyjä tukia.
- 46 Belgian kuningaskunta oli 28.9.1999 päivätyssä vastauksessaan päätöksen 2001/856 tekemiseen johtaneen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamiseen ilmoittanut

komissiolle, että joulukuussa 1998 tehdyn sijaissuorituksen Beaulieu-konsernin velkojen maksuksi Vallonian alueelle voitiin katsoa olevan ”Verlipackin uusi pääomankorotus, jonka rahoitti Beaulieu-konserni, ja se korvattiin tälle kuittaamalla sen velka Vallonian [hallinto]alueelle”.

47 Belgian kuningaskunnalle 5.7.2000 osoittamassaan kirjeessä komissio esitti epäilyjä mahdollisesta tuesta, jonka Vallonian hallintoalue olisi myöntänyt Beaulieu-konsernille, koska konsernille oli esitetty Jume’n ja Ghlinin tuotantolaitosten osuuksien ostohetkellä sellaiset maksuehdot, joita yksityinen rahoituslaitos ei pitäisi hyväksyttävänä. Lisäksi komissio pohti kysymystä siitä, oliko muutama viikko ennen Verlipackin konkurssihakemuksen jättämistä tehty sijaissuoritus Beaulieu-konsernille myönnettyä tukea.

48 Näissä olosuhteissa komissio pyysi Belgian kuningaskunnalta tietoja seuraavista asioista: ”Worldwide Investorsin toiminnasta, yksityisen sijoittajan etsimisestä Sowagepin toimesta, Worldwide Investorsin kesäkuussa 1998 merkitsemien 100 miljoonan BEF:n käytöstä, selitystä Beaulieu-yhtymän vuonna 1996 ostamien 14 214 osakkeen hintaerolle, selitystä sille, miksi saksalaisyhtymä Heye ei ollut tietoinen näistä Vallonian [hallinto]alueen tukea sisältäneistä liiketoimista, selitystä neljän vuoden korottomasta maksuajasta, jonka Vallonian [hallinto]alue oli myöntänyt Beaulieu-yhtymälle 14 214 osakkeen maksua varten, sekä niistä oloista, jotka joitakin viikkoja ennen Verlipackin tuotantolaitosten konkurssihakemuksen jättämistä, ja kun Verlipackin tappiollinen tilanne oli näin ollen selkeästi tiedossa, saivat Vallonian [hallinto]alueen suostumaan siihen, että velka maksetaan takaisin ennakkoon.” Samassa kirjeessä komissio pohti, kuka oli Worldwide Investorsin kesäkuussa 1998 merkitsemän Verlipackin osakepääoman korottamisen todellinen edunsaaja.

49 Koska Belgian viranomaiset eivät vastanneet tähän 5.7.2000 päivättyyn kirjeeseen, komissio lähetti 29.9.2000 muistutuksen. Koska Belgian kuningaskunta ei antanut

pyydettyjä tietoja asetetussa määräjassa, komissio vaati sitä 19.1.2001 päivätyllä kirjeellä muodollisesti antamaan asetuksen N:o 659/1999 10 artiklan 3 kohdan mukaisesti kaikki tarvittavat asiakirjat ja tiedot, jotta se voi tutkia Verlipackin tai Beaulieu-konsernin hyväksi toteutettujen toimenpiteiden yhteensoveltuvuuden EY 87 artiklan kanssa.

50 Belgian kuningaskunta oli kuitenkin ennen tätä vaatimusta vastannut komission 5.7.2000 päivätyyn kirjeeseen 11.1. päivätyllä ja 15.1.2001 rekisteröidyllä kirjeellä ja todennut, että huolimatta Verlipackin huonoista tuloksista vuonna 1997 maaliskuusta 1998 lähtien oli havaittavissa, että tappiot vähenivät merkittävän tuotannonkasvun ansiosta. Belgian viranomaiset ilmoittivat myös, että 5.6.1998 tehdyllä sopimuksella (Hheads of Agreement) yksityiset ja julkiset yhteistyökumppanit olivat päättäneet hyväksyä uuden elvytysuunnitelman. Nämä viranomaiset tarkensivat, että niiden vastaus komission pyyntöön oli väistämättä puutteellinen, koska Beaulieu-konserni ei myötävaikuttanut siihen.

51 Käytettävissään olevien tietojen valossa komissio päätyi 6.6.2001 siihen, että edellä mainittu saatavasta luopuminen oli Belgian valtion toteuttamaa julkisten varojen siirtoa, joka oli EY 87 artiklassa tarkoitettua valtiontukea. Lisäksi komissio katsoi, että Verlipackille tai Beaulieu-konsernille myönnettyjen tukien yhteensoveltuvuudesta EY 87 artiklan ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 61 artiklan kanssa oli epäilyjä, joten se aloitti näitä tukia koskevan EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun muodollisen tutkintamenettelyn, ilmoitti tästä Belgian kuningaskunnalle 8.6.2001 päivätyllä kirjeellä ja pyysi asianosaisia esittämään sille huomautuksensa (EYVL 2001, C 313, s. 2).

52 Huomautuksensa esittivät Verlipackin Jumet'n ja Ghlinin irtisanottujen työntekijöiden etuja puolustava liitto 3.12.2001 päivätyllä kirjeellä, Yhdistynyt kuningaskunta 7.12.2001 päivätyllä kirjeellä ja Belgian kuningaskunta 16.1.2002 komissiolle saapuneella kirjeellä.

- 53 Kantajalle ilmoitettiin muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta 23.7.2001 päivätyllä kirjeellä. Komissio ei saanut kantajalta mitään huomautuksia.
- 54 Belgian kuningaskunta vastasi komissiolle tälle 26.7.2001 saapuneella kirjeellä ja toisti huomautukset, jotka se oli esittänyt saamansa välipäätöksen jälkeen.
- 55 Komissio teki riidanalaisen päätöksen 24.4.2002.

Riidanalainen päätös

- 56 Komissio korosti riidanalaisessa päätöksessä, että ”riippumatta luxemburgilaisen holdingyhtiön Worldwide Investorsin kesäkuussa 1998 toteuttamista monimutkaisista juridisista ja rahoituksellisista toimenpiteistä – – joulukuussa 1998 Beaulieu-yhtymä maksoi 113 712 000 BEF:n velkansa Vallonian [hallinto]alueelle korvaamalla maksun 9 704:llä Verlipack Holding II:n osakkeella, joiden nimellisarvo oli 100 miljoonaa BEF mutta todellinen arvo todennäköisesti huomattavasti tätä alhaisempi, kun otetaan huomioon kyseisen yrityksen varallisuustilanne”.
- 57 Sen hinnan osalta, jolla kantaja lunasti 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella Vallonian hallintoalueen hallussa olevia Verlipack-yhtiöiden osakkeita, komissio katsoi erityisesti, että tällaisen lunastuksen tilanteessa velvollisuus asettaa hinta 80 prosenttiin liikkeellelaskuhinnasta oli Belgian laissa säädetty velvoite, jota sovellettiin erottelematta jokaiseen, joka halusi ostaa tämäntyypisiä etuosakkeita.

- 58 Komissio päätteli tästä, että ”Beaulieu-yhtymän 113 712 000 BEF:n velka Vallonian [hallinto]alueelle oli selvä velka, jonka takaisinmaksu ei ollut missään yhteydessä Verlipack-yhtymän taloudelliseen tilanteeseen”.
- 59 Komissio katsoi näin ollen, että koska Vallonian hallintoalue oli hyväksynyt selvän, 113 712 000 BEF:n suuruisen velan kuittauksena Verlipack Holding II:n arvottomia osakkeita, se oli luopunut Beaulieu-konserniin nähden tämän suuruudesta saatavasta.
- 60 Belgian kuningaskunta on kuitenkin väittänyt, että Beaulieu-konserni ei saanut minkäänlaista taloudellista hyötyä kyseisestä toimenpiteestä, koska tällä saatavasta luopumisella se korvasi Beaulieu-konsernille ”kesäkuussa 1998 toteutetun pääomasijoituksen”.
- 61 Komissio kuitenkin korosti riidanalaisessa päätöksessään, että 5.6.1998 tehdyn Heads of Agreementin mukaan Vallonian viranomaiset sitoutuivat ainoastaan esittelemään sijoittajan eivätkä sijoittamaan itse 100 miljoonaa BEF:a Verlipack Holding II:n osakepääomaan.
- 62 Komissio totesi myös, ettei Belgian kuningaskunta ollut osoittanut ensinnäkään sellaisen sopimuksen olemassaoloa, jonka mukaan Beaulieu-konserni olisi siirtänyt itselleen Vallonian hallintoalueen sitoumuksen löytää 100 miljoonaa BEF sijoittava sijoittaja, eikä toiseksi sellaisen toisen, erillisen sopimuksen olemassaoloa, jolla mennään pidemmälle kuin ensimmäisessä ja jonka mukaan Vallonian hallintoalue olisi vakuuttanut Beaulieu-konsernille maksavansa takaisin sen 100 miljoonan BEF:n suuruisen summan, joka yksityisen sijoittajan olisi pitänyt sijoittaa.

63 Komissio katsoi, että ainoa asia, josta ei ollut epäselvyyttä, oli se, että Vallonian hallintoalue luopui 20.11.1998 Beaulieu-konsernilta olevasta 113 712 000 BEF:n suuruisesta varmasta saatavasta korvaukseksi 9 704 osakkeesta Verlipack Holding II:ssa, jonka tilanne oli huonontunut entisestään siihen pisteeseen, että kesäkuussa 1998 oli perusteltua esittää uusi rahoitussuunnitelma, jonka avulla ei ollut mahdollista löytää yksityistä sijoittajaa, joka sijoittaisi osakepääomaan 100 miljoonaa BEF. Komissio ilmoitti, että kyseisen yhtiön osakepääoma oli arvioitu 1 BEF:n suuruiseksi 11.2.1999.

64 Vaikka Belgian kuningaskunta ei ollut vedonnut yhteensoveltuvuuteen, komissio kuitenkin tutki valtiontuen mahdollisen soveltuvuuden yhteismarkkinoille ja totesi pääasiassa, että Beaulieu-konsernille myönnetty tuki oli vain toimintatukea, joka vapautti Beaulieu-konsernin kustannuksilta, joista sen olisi pitänyt normaalisti vastata yksin päivittäisessä hallinnossaan tai toiminnassaan. Se katsoi kyseisen tuen olevan yhteensoveltumaton yhteisön oikeussääntöjen kanssa, koska Beaulieu-konsernin tuotantolaitokset eivät sijainneet EY 87 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla alueilla.

65 Lopuksi komissio katsoi muistuttaen asetuksen N:o 659/99 14 artiklan säännöksistä, että ”palauttaakseen sellaiset taloudelliset olot, jotka yrityksen olisi pitänyt kohdata, mikäli soveltumatonta tukea ei olisi myönnetty sille, Belgian viranomaisten on – – [perittävä tuki] takaisin edunsaajalta”.

66 Riidanalaisen päätöksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Valtiontuki, jonka Belgia on myöntänyt Beaulieu-yhtymälle (Ter Lembeek International) saatavista luopumisen muodossa ja jonka määrä on 113 712 000 BEE, ei sovellu yhteismarkkinoille.”

67 Riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Belgian on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitetun ja tuensaajalle sääntöjenvastaisesti maksetun tuen perimiseksi takaisin.

2. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisen oikeuden mukaisten menettelyjen mukaisesti, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajan käyttöön tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyyn viitekorkoon.”

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

68 Kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 22.7.2002 toimittamallaan kannekirjelmällä.

69 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– ottaa kanteen tutkittavaksi ja hyväksyy sen

– velvoittaa komission korvaamaan tässä oikeusasteessa syntyneet oikeudenkäyntikulut.

70 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- jättää kanteen tutkimatta tai hylkää sen

- velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

71 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jaostojen kokoonpano muuttui uudesta toimintavuodesta alkaen, jolloin esittelevä tuomari nimitettiin viidenteen jaostoon. Esillä oleva asia jaettiin näin ollen laajennetulle viidennelle jaostolle.

72 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ilman ennakollisia asian selvittämistoimia. Se kuitenkin pyysi prosessinjohtotoimina komissiota toimittamaan tiettyjä asiakirjoja ja luettelon asiakirjoista, jotka tämä on saanut haltuunsa esillä olevaan asiaan johtaneessa menettelyssä. Komissio vastasi tähän pyyntöön asetetussa määräajassa.

73 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisiin kysymyksiin kuultiin 21.2.2006 pidetyssä istunnossa.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

74 Komissio korostaa aluksi, ettei kantaja ole esittänyt huomautuksia riidanalaiseen päätökseen johtaneen muodollisen tutkintamenettelyn aikana eikä päätökseen

2001/856 johtaneen menettelyn aikana, vaikka jo tässä jälkimmäisessä ilmoitettiin kyseessä olevaa tukea koskevasta tutkinnasta.

- 75 Komissio väittää, että kaikki kantajan esittämät kanneperusteet on jätettävä tutkimatta, koska ne perustuvat tosiseikkoja koskeviin väitteisiin, joihin kantaja ei ole koskaan vedonnut muodollisen tutkintamenettelyn aikana, ja koska suurin osa kanteeseen liitetystä asiakirjoista ei ollut, paitsi jos toisin on nimenomaisesti mainittu, komission tiedossa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä. Ensimmäiseen kanneperusteeseen liittyvien tosiseikkoja koskevien väitteiden osalta näin on komission mukaan ensinnäkin sen väitteen osalta, jonka mukaan Vallonian hallintoalue "pakotti" kantajan solmimaan 18.12.1996 tehdyn sopimuksen, minkä vuoksi 20.11.1998 tehdystä täydennyksestä seurannut tosiasiallinen luopuminen tästä saatavasta ei ollut valtiontukea. Sama koskee komission mukaan väitettä, jonka mukaan kantaja ei ollut tuensaaja, koska osakkeet olivat sen hallussa vain rajoitetun ajan. Toiseksi komissio väittää, että kantajan väite, jolla se riitauttaa vuoden 1985 kuninkaan päätöstä koskevan tulkinnan, on jätettävä tutkimatta, koska siihen ei vedottu muodollisen tutkintamenettelyn aikana. Kolmanneksi komission mukaan kantaja ei voi riitauttaa riidanalaista päätöstä siltä osin kuin siinä todetaan, että kyseessä oleva tuki voi vaikuttaa kauppaan erityisesti tekstiilimarkkinoilla ja vääristää kilpailua, koska nämä seikat esitettiin jo muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä. Toisen kanneperusteiden osalta komissio vetoaa tutkimatta jättämiseen sillä perusteella, että se pohjautuu virheelliseen väitteeseen, jonka mukaan tuella korvattiin osakkeiden väitettyyn pakkolunastukseen liittyvät väitetyt tappiot. Kolmannen kanneperusteiden osalta komissio vetoaa myös tutkimatta jättämiseen, koska siinä vain väitetään, että kantaja ei saanut mitään hyötyä 20.11.1998 tehdystä täydennyksestä, koska se muodosti ainoastaan korvauksen osakkeiden ja tuotto-osuuksien pakkolunastuksesta vuonna 1996.

- 76 Kanteeseen liitettyjen asiakirjojen osalta komissio täsmentää, että lukuun ottamatta yrityksen yhtiöjärjestystä ja asianajajien valtuutuksia ja kuten käy ilmi sen 20.12.2002 päiväystä kirjeestä, sillä ei ollut hallussaan yhtätoista kanteen liitettä, eli liitteitä 4, 4 a, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 18, 20 a ja 21. Näin ollen siltä osin kuin kantajan kanneperusteet

ja väitteet perustuvat kyseisiin liitteisiin, ne on komission mukaan jätettävä tutkimatta.

77 Lisäksi toisin kuin kantaja väittää, komission mukaan jotkin niistä asiakirjoista, joita sillä ei ollut riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, ovat tärkeitä kantajan väitteiden osalta. Komission mukaan näin on niiden liitteiden osalta, jotka koskevat De Backerin ja De Clerckin välillä 29.9.1987 tehtyä sopimusta (kanteen 11 kohta), Beaulieu-konsernin sijoitusta Verlipackiin (kanteen 17 ja 18 kohta), Beaulieu-konsernin vuosittaista lunastusta (kanteen 20 kohta) ja Imcopack Vlaanderen NV:n ja Imcopack Wallonien sekä Heyen välillä 26.12.1996 tehtyä sopimusta (kanteen 30 kohta). Komission mukaan on siten virheellistä väittää, että nämä asiakirjat koskevat vain esillä olevan asian vaiheiden toissijaisia näkökohtia.

78 Kantaja väittää, että sen esittämät kanneperusteet on otettava tutkittavaksi, koska ne perustuvat ainoastaan sellaisiin asiakirjoihin, jotka olivat komission tiedossa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, ja että vaikka komissio ei kyseisessä päätöksessä esitä kaikkia esillä olevan asian oikean arvioinnin kannalta olennaisia tosiseikkoja valtioneuvoston nähdessä, se tunsikin perusteellisesti ne tosiseikat, jotka olivat päätöksen 2001/856 pohjana olevassa asiakirja-aineistossa, ja toimitti jopa sellaisia asiakirjoja, joita kantajalla ei ollut, kuten vastineen liite IV.

79 Kantaja täsmentää, että se pyysi 6.12.2002 päivätyllä kirjeellä ja 11.12.2002 lähetetyllä sähköpostilla luetteloita asiakirjoista, jotka olivat komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, sekä täsmennyksiä niistä tosiseikkoja koskevista väitteistä, joita ei ollut esitetty oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa. Kantajan mukaan komissio vastasi 20.12.2002 päivätyllä kirjeellä tosiseikkoja koskevien väitteiden osalta, että komission ei pitänyt tehdä kantajan asianajajille kuuluvaa työtä, ja asiakirjojen osalta komissio mainitsi vain epämääräisesti kantajan luetteloimien asiakirjojen joukosta ne, jotka eivät olleet sen hallussa, eikä toimittanut

luettelo. Kantajan mukaan komission on kuitenkin osoitettava, että sillä ei ollut näitä tietoja, koska antamalla 20.12.2002 päivätyllä kirjeellä, jolla se kieltäytyi toimittamasta asiakirja-aineistoa, puutteellisen vastauksen kantajan pyyntöön komissio ei anna kantajalle eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle mahdollisuutta päättää, saattoiko se tehdä riidanalaisen päätöksen sen hallussa olevien tosiseikkoja koskevien tietojen perusteella.

80 Niistä asiakirjoista, joita komissiolla ei sen nimenomaisen ilmoituksen mukaan ollut hallussaan riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, kantaja väittää, että lukuun ottamatta asiakirjoja, joissa vain selitetään ja kuvaillaan esillä olevan asian vaiheisiin liittyviä toissijaisia näkökohtia (kuten Imcourin yhtiökokouksen pöytäkirja tai Beaulieu-konsernin Verlipack-konsernille myöntämät eri lainat), kaikki sen käsitelyyn toimittamat asiakirjat olivat komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, joten komissio ei voi vaatia kantajan esittämien kanneperusteiden tutkimatta jättämistä.

81 Niistä tosiseikkoja koskevista väitteistä, joita komissio ei ilmoituksensa mukaan tuntenut riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, kantaja toteaa, että lukuun ottamatta väitettä, jonka mukaan Sowagep lupasi joulukuussa 1997 uuden 100 miljoonan BEF:n pääomasijoituksen Verlipackiin ja jolla ei ole mitään merkitystä esillä olevassa asiassa, komissio riitauttaa vain yhden tosiseikkoja koskevan väitteen, joka ei ollut sen tiedossa, eli väitteen, jonka mukaan 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella toteutettu osakkeiden ja tuotto-osuuksien osto ei ollut vapaaehtoista. Kantaja väittää, että riippumatta siitä, että jo taloudelliset näkökannat osoittavat oston pakko luonteeseen, tämä osakkeiden oston pakko ilmenee nimenomaisesti Vallonian hallintoalueen 25.5.1998 komissiolle osoittamasta muistiosta, joka oli siten tämän hallussa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

82 Sen määrittämiseksi, voiko tuensaaja vedota tosiseikkoihin ja asiakirjoihin, jotka eivät olleet tulleet komission tietoon ennen sen päätöksen tekemistä, ja voidaanko tällaisiin tosiseikkoihin ja asiakirjoihin perustuvat kanneperusteet ottaa tutkittavaksi, on muistutettava, että vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että kun käsitellään EY 230 artiklaan perustuvaa kumoamiskannetta, yhteisön toimenpiteen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tietojen perusteella, jotka olivat olemassa toimenpiteen toteuttamisen ajankohtana. Erityisesti on todettava, että komission monitahoisia arviointeja on tutkittava ainoastaan niiden seikkojen perusteella, jotka olivat komission tiedossa sen arvioidessa asiaa (yhdistetyt asiat 15/76 ja 16/76, Ranska v. komissio, tuomio 7.2.1979, Kok. 1979, s. 321, Kok. Ep. IV, s. 311, 7 kohta; asia 234/84, Belgia v. komissio, tuomio 10.7.1986, Kok. 1986, s. 2263, Kok. Ep. VIII, s. 717, 16 kohta; asia C-241/94, Ranska v. komissio, tuomio 26.9.1996, Kok. 1996, s. I-4551, 33 kohta; asia C-197/99 P, Belgia v. komissio, tuomio 11.9.2003, Kok. 2003, s. I-8461, 86 kohta; yhdistetyt asiat T-371/94 ja T-394/94, British Airways ym. ja British Midland Airways v. komissio, tuomio 25.6.1998, Kok. 1998, s. II-2405, 81 kohta; yhdistetyt asiat T-126/96 ja T-127/96, BFM ja EFIM v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3437, 88 kohta; asia T-110/97, Kneissl Dachstein v. komissio, tuomio 6.10.1999, Kok. 1999, s. II-2881, 47 kohta; asia T-123/97, Salomon v. komissio, tuomio 6.10.1999, Kok. 1999, s. II-2925, 48 kohta ja yhdistetyt asiat T-111/01 ja T-133/01, Saxonia Edelmetalle ja ZEMAG v. komissio, tuomio 11.5.2005, Kok. 2005, s. II-1579, 67 kohta).

83 Tältä osin komissiota ei voida arvostella siitä, ettei se ole ottanut huomioon sellaisia mahdollisia tietoja, jotka sille olisi voitu esittää hallinnollisessa menettelyssä, kun näin ei kuitenkaan ole tehty, koska komissiolla ei ole viran puolesta velvollisuutta kuvitella, mitkä ovat ne seikat, jotka sille olisi voitu esittää (ks. vastaavasti asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 60 kohta; edellä 82 kohdassa mainittu asia Belgia v. komissio, tuomio 11.9.2003, 87 kohta ja asia T-109/01, Fleuren Compost v. komissio, tuomio 14.1.2004, Kok. 2004, s. II-127, 49 kohta).

84 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut tästä seuraavan, että kun kantaja on osallistunut EY 88 artiklan 2 kohdan mukaiseen muodolliseen tutkintamenettelyyn, se ei ole oikeutettu vetoamaan tosiseikkoihin, jotka eivät olleet komission tiedossa ja joista kantaja ei ollut maininnut komissiolle muodollisen tutkintamenettelyn aikana. Mikään ei sitä vastoin estä asianomaista riitauttamasta lopullista päätöstä sellaisella oikeudellisella perusteella, jota ei ole esitetty hallinnollisessa menettelyssä (ks. edellä 82 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Saxonía Edelmetalle ja ZEMAG v. komissio, tuomion 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

85 Tämä oikeuskäytäntö voidaan täysin poikkeuksellisia tapauksia lukuun ottamatta ulottaa niihin esillä olevan asian kaltaisiin tapauksiin, joissa yritys ei ole osallistunut EY 88 artiklan 2 kohdan mukaiseen muodolliseen tutkintamenettelyyn (ks. vastaavasti edellä 82 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Saxonía Edelmetalle ja ZEMAG v. komissio, tuomion 69 kohta).

86 On nimittäin kiistatonta, ettei kantaja käyttänyt oikeuttaan osallistua muodolliseen tutkintamenettelyyn, vaikka, kuten Belgian kuningaskunnan komissiolle 11.1.2001 osoittamasta ja 15.1.2001 rekisteröidystä kirjeestä ilmenee, Vallonian viranomaiset olivat nimenomaisesti pyytäneet sitä osallistumaan aktiivisesti niiden komission 5.7.2000 Belgian kuningaskunnalle osoittaman tietojensaantipyynnön vastauksen valmisteluun. Huolimatta toistetuista pyynnöistä ja täydellisestä vastaamattomuudesta komission pyyntöön Belgian kuningaskunnan edustaja pyysi 28.9.2000 päivättyllä kirjeellä kantajaa antamaan sille tietoja, jotta se voi hyödyllisellä tavalla vastata komissiolle. Kirjeen kaksi viimeistä kohtaa on laadittu seuraavasti:

”Ottaen huomioon edellä esitetyn asiakkaani kiinnittää teidän asiakkaanne huomion siihen riskiin, että Euroopan komissio määrää seuraavassa päätöksessään Belgian viranomaisia perimään asiakkaaltanne takaisin 113 712 000 BEF korkoineen.

Huolimatta siitä, että määräaika on jo kulunut, olisi kuitenkin erittäin toivottavaa, että asiakkaanne osallistuu kiireellisesti aineiston selvittämistoimiin antamalla kaikki siltä pyydetyt tiedot, mikä ehkä mahdollistaa sen, että Vallonian hallintoalue voi vielä esittää kantansa Euroopan komissiolle ennen päätöstä.”

87 Lisäksi Vallonian viranomaiset ilmoittivat edellä mainitussa 11.1.2001 päivätyssä kirjeessään komissiolle, että niiden edustaja oli painottanut Beaulieu-konsernin edustajalle komission aloittaman menettelyn merkitystä ja konsernille tällaisesta menettelystä aiheutuvia riskejä, ilman mitään vaikutusta, ja että niiden vastaus komission tietojensaantipyynnöön on siten puutteellinen, koska ne eivät olleet saaneet Beaulieu-konsernia yhteistyöhön.

88 Kantajan edustajalle myös ilmoitettiin 23.7.2001 päivätyllä kirjeellä komission 6.6.2001 tekemästä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä, josta se sai kopion.

89 Lopuksi on kiistatonta, että kantaja mainittiin nimeltä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä – erityisesti otsikon II.2 alla, joka koskee nimenomaisesti Beaulieu-konsernia, jota kantaja valvoo, kuten 20 kohdassa täsmennetään – ja että tässä päätöksessä esitettiin, erityisesti sen 29–43 ja 70–75 kohdassa ja alaviitteessä 4, epäilyjä siitä seikasta, että Vallonian hallintoalue luopui 20.11.1998 varmasta 113 712 000 BEF:n suuruisesta saatavasta Beaulieu-konsernilta vaihtamalla sen 9 704 osakkeeseen Verlipack Holding II:ssa, jonka tilanne oli huonontunut siten, että sen varallisuus arvioitiin 1 BEF:n suuruiseksi 11.2.1999.

90 Huolimatta siitä, että kantaja oli täysin tietoinen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta, joka koski erityisesti kyseessä olevaa saatavasta luopumisesta, ja siitä

välttämättömyydestä ja tärkeydestä, että se toimittaa tiettyjä tietoja, koska komissiolla oli jo epäilyjä tämän saatavasta luopumisen yhteensoveltuvuudesta yhteisön oikeuden kanssa, kantaja päätti olla osallistumatta muodolliseen tutkintamenettelyyn; se ei myöskään väittänyt, että muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös olisi perusteltu niin puutteellisesti, ettei se tämän vuoksi voinut käyttää oikeuksiaan tehokkaasti (ks. vastaavasti edellä 83 kohdassa mainittu asia *Fleuren Compost v. komissio*, tuomion 46 kohta).

- 91 Kaikesta edellä olevasta seuraa, että yhtäältä kantaja ei voi vedota ensimmäistä kertaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tietoihin, jotka eivät olleet komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä. Näin on erityisesti kantajan esittämien tosiseikkoja koskevien väitteiden osalta, joiden se katsoo olevan olennaisia esillä olevan asian oikean analyysin kannalta valtioneuvoston oikeuteen nähden.
- 92 Toisaalta tuensaaja ei voi vedota, tutkimatta jättämisen uhalla, kanneperusteeseen, joka perustuu ainoastaan tietoihin, jotka eivät olleet komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, koska valtioneuvoston päätöksen laillisuus on tutkittava niiden tietojen perusteella, jotka saattoivat olla sen hallussa päätöksen tekohetkellä.
- 93 On kuitenkin todettava, että kantajan kanteensa tueksi esittämät kanneperusteet perustuvat tietoihin, jotka olivat komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä.
- 94 Ensimmäisen kanneperusteensa yhteydessä kantaja väittää ensinnäkin, että kun se hankki 18.12.1996 tehdyn sopimuksen nojalla 14 214 B-sarjan osaketta ja I luokan tuotto-osuutta Verlipackin osakepääomasta 113 712 000 BEF:n maksua vastaan,

Vallonian hallintoalue pakotti sen tähän hankintaan. Kantajan mukaan se seikka, että se oli tällaisen pakotuksen kohteena, on tosiseikka, joka komission olisi pitänyt ottaa huomioon arvioidessaan sitä, täyttyvätkö edellytykset, jotka liittyvät yhtäältä siihen, onko olemassa joitakin yrityksiä suosivaa tukea, ja jos on, niin toisaalta siihen, onko kantaja tuensaajayritys; esillä olevassa asiassa ei näin kantajan mukaan ole.

95 Pakkoon liittyvän väitteensä tueksi kantaja vetoaa Vallonian hallintoalueen 25.5.1998 komissiolle osoittamaan muistioon, jossa on todettu, että ”koska Vallonian hallintoalue on menettänyt luottamuksensa Beaulieu-konserniin, se määrää kahden holdingyhtiön perustamisen hyväksymisen edellytykseksi, että sen osakkeet Verlipack Ghlinin ja Verlipack Jume’t’n tuotantolaitoksissa lunastetaan”.

96 Pakkoa koskevan väitteen tutkimatta jättämisen osalta on todettava, että kuten asiakirja-aineistosta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen istunnossa esittämistä kysymyksistä ilmenee, komissio ei yhtäältä kiistä, että 25.5.1998 päivätty muistio oli sen tiedossa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä. Toisaalta riidan asianosaisten näkemykset eroavat ainoastaan tämän muistion merkityksen suhteen ja siihen sisältyvälle verbille ”määrätä” annettavan tulkinnan suhteen mutta eivät sen tosiseikan suhteen, että kantaja on lunastanut Vallonian hallintoalueen hallussa olevat osakkeet. Pakkoa koskevalla väitteellä moititaan näin ollen todellisuudessa komissiota siitä, että se on tehnyt virheen arvioidessaan muistion sisältöä, joten väite on otettava tutkittavaksi.

97 Toiseksi siitä kantajan väitteestä, jolla se riitauttaa sen seikan, että 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa vahvistettu kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien hinnan yliarviointi oli perusteltu vuoden 1985 kuninkaan päätöksellä, on myös

todettava, että tällainen tieto oli komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, kuten ilmenee erityisesti muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 62–64 kohdasta ja alaviitteestä 21. Lisäksi Vallonian viranomaiset kirjoittivat komissiolle 11.1.2001 osoittamassaan ja 15.1.2001 rekisteröidyssä kirjeessä seuraavaa:

”On syytä muistuttaa, että Vallonian hallintoalueen hallussa olevien Verlipack Ghlinin ja Verlipack Jumet’n äänioikeudettomien etuosakkeiden ja tuotto-osuuksien 113 712 000 BEF:n suuruinen kokonaishinta vastasi aikanaan 80:tä prosenttia näiden osakkeiden ja tuotto-osuuksien liikkeellelaskuhintaan perustuvasta arvosta.

Äänioikeudettomien etuosakkeiden liikkeellelaskusta kansallisiin markkinoihin kuuluvien osakeyhtiöiden toimesta 7.5.1985 tehdyssä kuninkaan päätöksessä (3 §) säädetään, että ’hintaa ei voi alittaa 80:tä prosenttia osakkeiden liikkeellelaskuhinnasta’, kun äänioikeudettomat etuosakkeet luovutetaan liikkeellelaskeneelle yhtiölle tai kolmannelle osapuolelle.

Kun otetaan huomioon täydellisessä saneerausessa tuolloin olleen Verlipack-konsernin taloudellinen tilanne, tämä hinta ei mitenkään vastannut osakkeiden ja tuotto-osuuksien todellista arvoa vaan se vahvistettiin edellä mainitun Belgian lainsäädännön noudattamiseksi, minkä Beaulieu-konserni hyväksyi.

--

Näin ollen osapuolet sopivat Beaulieu-konsernin velalle neljän vuoden korottoman maksuajan ikään kuin korvaukseksi (maksupäivänä ajankohtaistetun) lainsäädännön soveltamisesta aiheutuneista lisäkustannuksista suhteessa omaisuuden taloudelliseen arvoon.”

- 98 Tämä sama tieto sisältyy myös Belgian kuningaskunnan 26.7.2001 komissiolle osoittaman kirjeen 2 kohtaan.
- 99 Joka tapauksessa vuoden 1985 kuninkaan päätöstä koskevaa väitettä ei voida pitää seikkana, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voisi arvioida, koska kyse on sanotun päätöksen tulkinnasta.
- 100 Kolmanneksi sen kantajan väitteen tutkimatta jättämisen osalta, jonka mukaan riidanalaisessa päätöksessä on analysoitu suppeasti ja virheellisesti niitä kahta edellytystä, jotka koskevat kilpailua rajoittavaa vaikutusta ja vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, on todettava, että kantaja ei vetoa mihinkään tietoon, joka ei olisi ollut komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä, vaan ainoastaan moittii riidanalaisen päätöksen 70–72 kohtaan sisältyvää analyysia, joka perustuu Beaulieu-konsernin asemaan tekstiilimarkkinoilla, vaikka se on asianosaisena ainoastaan Verlipack-konsernin yhtiöiden osakkeenomistajana eikä tekstiili-tuottajana.
- 101 Edellä esitetystä seuraa, että komission ensimmäisestä kanneperusteesta esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.
- 102 Mitä tulee toiseen kanneperusteeseen, jolla kantaja väittää, että komissio on loukannut suhteellisuusperiaatetta vaatiessaan tuen takaisinperimistä, vaikka se ei ole saanut mitään hyötyä kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien väitetystä pakkolunastuksesta, se perustuu samoihin tietoihin kuin ne, joihin on vedottu ensimmäisen kanneperusteeseen yhteydessä ja jotka olivat komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä. Tätä kanneperustetta vastaan esitetty oikeudenkäyntiväite on myös näin ollen hylättävä.

- 103 Kolmannella kanneperusteellaan, jolla kantaja väittää, että komissio on loukannut yhdenvertaisuuden periaatetta, kantaja asettaa kyseenalaiseksi B-sarjan osakkeiden ja I luokan tuotto-osuuksien arvon laskentamenetelmän, niiden arvon laskentahetken ja tuensaajan määrittämisen tukeutumalla siihen seikkaan, että 20.11.1998 tehty täydennys oli vain jonkinlainen korvaus kyseisten osakkeiden ja tuotto-osuuksien pakotetusta ostosta vuonna 1996. Näin tehdessään kantaja tukeutuu jälleen sellaisiin tietoihin, jotka olivat komission hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä. Tästä kanneperusteesta esitettyä oikeudenkäyntiväitettä ei näin ollen voida hyväksyä.
- 104 Niiden tämän tuomion 76 kohdassa mainituista asiakirjoista, joihin kantaja on vedonnut kanteensa tueksi ja joista osa sen mukaan ainoastaan kuvailee esillä olevan asian toissijaisia näkökohtia, on ensinnäkin todettava, että niitä ei voida ottaa huomioon edellä 82–84 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti. Toiseksi kuten asiakirja-aineistosta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen istunnossa esittämistä kysymyksistä ilmenee, mikään kanneperuste tai väite, johon kantaja vetoaa, ei perustu näihin asiakirjoihin, joiden osalta komissio väittää, etteivät ne olleet sen hallussa riidanalaisen päätöksen tekohetkellä eivätkä asiakirja-aineistossa, jonka pohjalta riidanalainen päätös tehtiin, eivätkä missään liitännäisessä asiakirja-aineistossa.
- 105 Lopuksi siitä kantajan väitteestä, joka perustuu kanteen liitteeseen 18 ja jonka mukaan Sowagep olisi joulukuussa 1997 luvannut uuden 100 miljoonan BEF:n pääomasijoituksen Verlipackiin, on riittävää todeta, että kantaja väittää itse, ettei sillä ole mitään vaikutusta esillä olevaan asiaan.
- 106 Kaikesta edellä esitetystä seuraa yhtäältä, että kantaja ei voi vedota tämän tuomion 76 kohdassa mainittuihin asiakirjoihin, joita ei näin ollen voida ottaa huomioon, ja toisaalta, että komission esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Pääasia

- 107 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi neljään kanneperusteeseen, jotka koskevat ensinnäkin EY 87 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 659/1999 7 ja 13 artiklan rikkomista, toiseksi suhteellisuusperiaatteen loukkaamista, kolmanneksi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista ja neljänneksi perusteluvollisuuden laiminlyöntiä.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee EY 87 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 659/1999 7 ja 13 artiklan säännösten rikkomista

- 108 Kantaja jakaa ensimmäisen kanneperusteen kolmeen osaan, jotka koskevat ensinnäkin jotakin yritystä suosivan tuen olemassaoloa, seuraavaksi sitä seikkaa, että jos jotain etua on myönnetty, kantajaa ei voida pitää EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla suosittuna yrityksenä, ja lopuksi kilpailua rajoittavaa vaikutusta ja vaikutusta yhteisön sisäiseen kauppaan.

Ensimmäinen osa, joka koskee jotakin yritystä suosivan tuen olemassaoloa

– Asianosaisten lausumat

- 109 Kantaja katsoo ensinnäkin, että riidanalaiseen päätökseen sisältyvä päättely, jonka mukaan kantajalla oli selvä ja perittävässä oleva 113 712 000 BEF:n suuruinen velka, jonka se maksoi takaisin sen hallussa olevien 9 704 Verlipack Holding II:n osakkeen, joiden arvo oli alhainen tai jopa olematon, luovuttamisella, on yksipuolinen.

Tällainen päättely nimittäin perustuu kantajan mukaan kokonaan 113 712 000 BEF:n suuruisen saatavan huomioon ottamiseen abstraktisti eikä ota ollenkaan huomioon tosiseikkoja tai taloudellista todellisuutta. Kantaja väittää, että riidanalaisessa päätöksessä kyseistä velkaa käsitellään siten kuin kyse olisi julkisen vallan kantajan käyttöön tosiasiallisesti antamien varojen takaisinmaksusta, mikä ei pidä paikkaansa.

- 110 Kantaja huomauttaa, että 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella se pakotettiin ostamaan osakkeet Vallonian hallintoalueelta eikä se pitänyt niitä hallussaan kuin hyvin lyhyen ajan, eli 18.12.1996–11.4.1997, joka on päivä, jolloin Heye otti Verlipack Holding II:n haltuunsa. Sen mukaan oli alusta lähtien selvää, että todellinen vastaanottaja oli Verlipack Holding I -yhtiö, jonka piti tulla Heyen haltuun. Näiden osakkeiden omaisuusarvo oli siten olematon kantajalle. Kantaja toteaa, että komission olisi pitänyt havaita myös muiden kuin taloudellisuonteisten syiden perusteella, että 18.12.1996 tehty sopimus ei ollut kantajan puolelta vapaaehtoisesti solmittu liiketoimi. Sen mukaan komissiolle ilmoitettiin kirjallisesti muodollisen tutkintamennettelyn aikana, että kantaja pakotettiin kyseiseen sopimukseen. Kantaja toteaa, että Vallonian hallintoalueen 25.5.1998 komissiolle osoittamasta muistiosta ilmenee, että Vallonian hallintoalue oli menettänyt kokonaan luottamuksensa kantajaan ja toivoi voivansa olla osakkaana Heyen hallussa olevassa konsernissa. Kantajan mukaan Vallonian hallintoalue vaati siten, että Beaulieu-konserni lunastaa tältä kokonaan tämän osuuden, ennen kuin tämä voi tulla uudeksi osakkaaksi Verlipackissa. Samanaikaisesti Heye ei kantajan mukaan halunnut liittyä konserniin, josta julkisella vallalla oli osakkuus.
- 111 Toiseksi kantaja katsoo, että Verlipack Jumet'n ja Verlipack Ghlinin osakkeiden pakkolunastusta ei voida pitää EY 87 artiklassa tarkoitettuna etuna.
- 112 Kantaja toteaa ensinnäkin, että kyseessä olevien osakkeiden objektiivisen arvioinnin osalta on kiistatonta, että osakkeiden todellinen arvo ei varmasti ollut 113 712 000 BEF:a. Sen mukaan Vallonian hallintoalue on myöntänyt komissiolle

11.1.2001 osoittamassaan ja 15.1.2001 rekisteröidyssä kirjeessä, että vuoden 1985 kuninkaan päätökseen perustunut hinta oli kohtuuton eikä se ollut missään suhteessa osakkeiden ja tuotto-osuuksien taloudelliseen arvioon, kun taas jos arvioinnin olisi tehnyt ammattilainen, se olisi todennut ostettujen osakkeiden arvoksi nollan. Kantajan mukaan tätä toteamusta vahvistaa Belgian kuningaskunnan komissiolle 26.7.2001 osoittama kirje, jonka mukaan Verlipackin kolmen yhtiön taloudellinen tilanne oli huolestuttava eikä vuoden 1985 kuninkaan päätöksen perusteella vahvistettu osakkeiden ja tuotto-osuuksien myyntihinta vastannut enää niiden todellista arvoa. Kantaja väittää, ettei kukaan normaali toimija olisi halunnut toteuttaa tällaista ostoa tällaisilla ehdoilla, joten ostoa ei voida pitää kyseessä oleviin olosuhteisiin nähden vapaaehtoisena. Lisäksi sen mukaan Heye ei ostopäivänä antanut mitään sitoumusta mahdollisesta tulosta osakkaaksi Verlipack-konsernissa, koska tällainen sitoumus annettiin ainoastaan Imcopack Vlaanderenin ja Imcopack Wallonien sekä Heyen välillä 26.12.1996 tehdyssä sopimuksessa.

113 Kantaja väittää, että osakkeiden oston seurauksena Vallonian hallintoalue myös vetäytyi kokonaan Verlipack Jumet'sta ja Verlipack Ghlinistä, mikä aiheutti sille merkittävän ylimääräisen haitan.

114 Sitä seikkaa, että osakkeiden arvo oli jo tuolloin nolla tai peräti negatiivinen, vahvistaa kantajan mukaan yhtäältä päätös 2001/856, jonka 104 perustelukappaleessa todetaan, että "Ghlinin ja Jumet'n tuotantolaitosten tulos vuodelta 1996 osoittaa, että liiketappio oli huomattava ja liikevaihto selvästi pienempi kuin edellisinä vuosina", jonka 107 perustelukappaleessa täsmennetään, että "komissio toteaa, että Verlipackin taloudellinen tilanne ei ennen Heyen mukaantuloa voinut näyttää kannattavalta", ja jonka 115 perustelukappaleen mukaan "Verlipack-konsernin liiketoiminta oli kiistämättä vaikeuksissa ennen Heyen mukaantuloa". Toisaalta kantajan mukaan komissio on itse myöntänyt, että Verlipackin taloudellinen tilanne vuoden 1996 lopussa oli surkea. Kantajan mukaan komissio on riidanalaisen päätöksen 11 ja 12 perustelukappaleessa todennut, että "Valloniassa

sijaitsevat kaksi yhtiötä tuottivat tuohon aikaan tappiota”, eli vuosina 1995 ja 1996, ja että ”Verlipack-yhtymä ei kyennyt lyhentämään eräpäivään mennessä vuoden 1996 lopussa pankkilainoja”. Kantaja katsoo, että komission kehittämää päättelyä, jonka mukaan Verlipack Holding II:n osakkeet ovat arvottomia, on sovellettava myös kyseessä oleviin osakkeisiin.

- 115 Kantaja väittää, että myös julkiasiamies Jacobs on esittämässään ratkaisuehdotuksessa edellä 44 kohdassa mainitussa asiassa Belgia vastaan komissio, jossa annettiin tuomio 3.7.2003 (Kok. 2003, s. I-6934), todennut, ettei Verlipack-konserni ollut elinkelpoinen.
- 116 Jos komissio pysyy kannassaan osakkeiden vuoden 1996 arvon osalta, kantaja vaatii sitä toimittamaan kantansa tueksi arviointiraportin ja ilmoittamaan, miltä osin se on ottanut huomioon erityisesti Verlipack-konsernin yhtiöiden tilanteen ja sen seikan, että osakkeisiin ei liittynyt äänioikeutta ja että myös niiden äänioikeudellisiksi osakkeiksi muuntamisen jälkeen ne edustivat vain hyvin pientä osaa Verlipackin osakepääomasta.
- 117 Lisäksi kantaja katsoo kahden muun väitteen tukevan analyysia, jonka mukaan 113 712 000 BEF:n summaa ei voida pitää myönnetyn edun suuruutena: ensinnäkin tämä saatava on siviilioikeudellisesti lakannut. Kantajan mukaan 20.11.1998 tehdyn täydennyksen täytäntöönpanon seurauksena siitä tuli velvoiteoikeudellisesti mitätön; toiseksi Vallonian hallintoalue pakotti kantajan vuoden 1985 kuninkaan päätöksellä 113 712 000 BEF:n summaan.
- 118 Tältä osin kantaja tuo esiin, että perustellakseen 18.12.1996 tehdyn sopimuksen mukaista taloudellisesti kohtuutonta hintaa Vallonian hallintoalue vetosi asiaa koskevaan oikeudelliseen veloitteeseen siten, että lain tai sopimuksen nojalla määrätty hinta esitettiin määrättynä eikä neuvoteltavissa olevana.

- 119 Kantaja täsmentää ensinnäkin, ettei vuoden 1985 kuninkaan päätöksessä, eikä varsinkaan sen 3 §:ssä, aseteta lunastusvelvollisuutta vaan luodaan lunastusoikeus, seuraavaksi, että kyseisen päätöksen mukaan merkintäsopimuksessa on perustettava lunastusoikeus ja määrättävä tähän sovellettavista menettelytavoista, jotka esillä olevassa asiassa sisältyvät 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 11 kohtaan ja liitteeseen 1, ja lopuksi, että siinä annetaan yritykselle, johon valtio sijoittaa, oikeus lunastaa tältä jälkimmäiseltä arvopaperit hintaan, joka on vähintään 80 prosenttia niiden liikkeellelaskuhinnasta. Tässä säännöksessä ei kantajan mukaan suljeta pois sitä, ettei valtio voi merkintäsopimuksen ulkopuolella myöntää osto-optiota hintaan, joka on pienempi kuin 80 prosenttia liikkeellelaskuhinnasta. Kantajan mukaan tämä säännös ei koske tilanteita, joissa valtio itse pyytää luopumista osakepääomasta tai asettaa yksityiselle yritykselle paineita, jotta tämä ostaisi sen osuuden. Kantaja katsoo, että minkä tahansa muun tulkinnan mukaan valtio on kahlehdittu osakkaaksi eikä voi koskaan myydä osuuttaan. Kantajan mukaan 18.12.1996 tehty sopimus ja 20.11.1998 tehty täydennys eivät siten ole ristiriidassa vuoden 1985 kuninkaan päätöksen 3 §:n kanssa, koska ne eivät selvästikään perustu 30.4.1985 tehtyyn sopimukseen sisältyvään lunastusoikeuteen.
- 120 Näin ollen kantaja katsoo, että komission väite, jonka mukaan kantaja on rikkonut vuoden 1985 kuninkaan päätöksen 3 §:ää solmiessaan 20.11.1998 tehdyn täydennyksen, on virheellinen, koska Vallonian hallintoalueella ei ollut laillista velvollisuutta vahvistaa osakkaiden luovutushintaa 80 prosenttiin niiden nimellisarvosta.
- 121 Kantajan mukaan väitettä, jonka mukaan B-sarjan osakkaiden ja I luokan tuotto-osuuksien hinta 113 712 000 BEF oli määrätty 30.4.1985 tehdyn sopimuksen nojalla, ei voida myöskään hyväksyä.
- 122 Sen mukaan nimittäin mitään 30.4.1985 tehdyn sopimuksen säännöstä, ja varsinkaan sen 10 ja 11 kohtaa, ei voida soveltaa esillä olevaan asiaan. Kyseisen sopimuksen 10 kohdassa itse asiassa asetetaan kantajan mukaan ehto, jota on mahdoton täyttää 18.12.1996 tehdyn sopimuksen puitteissa, koska tässä kohdassa tarkoitettua lunastusvelvollisuutta sovelletaan ainoastaan ”siinä määrin kuin yhtiöiden kirjatut voitot ja käytettävissä olevat varat sen sallivat”. Lisäksi kantajalla, jota ei pidä samaistaa De Clerckiin, ei ollut tietoa asiakirjasta, josta ilmenee, että se

on hyväksynyt tämän erityisen velvollisuuden itselleen, eikä kyseinen 10 kohta ole vuoden 1985 kuninkaan päätöksellä määrätty säännös. Kyseisen 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 11 kohdalla, vaikkakin se on yhteensoveltuva vuoden 1985 kuninkaan päätöksen kanssa, ei kantajan mukaan ole merkitystä esillä olevassa asiassa. Kantaja väittää, että sekä tässä kohdassa että 30.4.1985 tehdyn sopimuksen liitteeseen 1 liitettyssä option perustavassa sopimuksessa tunnustetaan ainoastaan optio-oikeus Verlipack-yhtiöille mutta ei lunastusvelvollisuutta, ja muistuttaa, että tämä oikeus on tunnustettu näille yhtiöille mutta ei kantajalle.

123 Kantaja toteaa, että neljä kuukautta 18.12.1996 tehdyn sopimuksen jälkeen Vallonian hallintoalue neuvotteli Heyen kanssa vastaavasta ostovelvollisuudesta, jonka puitteissa se luopui yleiseen veloitteeseen perustuvasta kohtuuttomasta hinnasta, koska kuten optiosopimuksen 1 kohdasta ilmenee, hinnanmäärityksen kriteerinä viitattiin varojen nettoarvoon ja siten kyseessä olevien osakkeiden todelliseen arvoon eikä liikkeellelaskuhintaan.

124 Kantaja huomauttaa, että 20.11.1998 tehdyllä täydennyksellä, jota komissio pitää virheellisesti täysin itsenäisenä sopimuksena, mikä on sen sisältöön nähden epäloogista (sen otsikko, säännökset ja kohdat osoittavat, ettei se ole itsenäinen vaan kuuluu osana 18.12.1996 tehtyyn sopimukseen), eikä huomaa, että tämä toimi koskee kantajan vuonna 1996 hankkimien osakkeiden maksua, vain sovitetaan kaupan hintaa mukauttamalla maksujärjestely jo Heyelle myönnettyyn maksujärjestelyyn, koska kantajalle annettiin mahdollisuus maksaa Vallonian hallintoalueelle pakollisesti hankituista osakkeista luovuttamalla joukko todelliselta taloudelliselta arvoltaan samanarvoisia osakkeita.

125 Toiseksi mitä tulee "edun" konkreettiseen arviointiin, kantaja huomauttaa ensinnsinkin, että se ei saanut hankkimillaan osakkeilla mitään lisävaltaa, koska niihin ei sisällynyt äänioikeutta niiden ollessa Vallonian hallintoalueen hallussa (eikä tämä voinut siten käyttää niitä mitenkään Verlipack-yhtiöiden päätöksentekoon osallistumiseen), seuraavaksi, että se ei saanut osinkoa eikä mitään muuta taloudellista etua

kyseisten osakkeiden hallussapidosta, ja lopuksi, että se ei voinut muuntaa näitä osakkeita käteiseksi, koska Heyen mukaantulon yhteydessä sen piti tuoda nämä osakkeet yhdessä sen Verlipack Holding I:n osakkuuden kanssa.

126 Komission olisi näin ollen pitänyt tutkia asiayhteys kokonaisuudessaan, eikä vain analysoida yksittäisiä tosiseikkoja, ja lähteä taloudellisesta todellisuudesta rajoittamatta analyysiaan muodollisiin oikeudellisiin näkökohtiin, kuten yhteisöjen tuomioistuin on kantajan mukaan todennut osakkeiden arvon määrittämisen osalta yhdistetyissä asioissa C-329/93, C-62/95 ja C-63/95, Saksa ym. vastaan komissio, 24.10.1996 antamassaan tuomiossa (Kok. 1996, s. I-5151, 36 kohta). Kantajan mukaan komission lähestymistapa on suppea, koska siinä rajoitutaan, mitään muita tekijöitä huomioon ottamatta, niiden osakkeiden nimellisarvoon, jotka kantaja oli pakotettu hankkimaan.

127 Kantaja kuvaa komission virheellistä analyysia esittämällä, että jos sen sijaan, että Vallonian hallintoalue myi sille osakkeet ja määräsi, että korvaus hoidetaan myöhemmin joko käteismaksulla tai sijaissuorituksella, tämä olisi antanut sille osakkeet ilmaiseksi heti alkuun ilman mitään palkkiota tai vastiketta, edun olemassaolon ja merkityksen arvioimiseksi olisi otettu huomioon ainoastaan ilmaiseksi saatujen osakkeiden arvo. Tämän vuoksi kantaja katsoo, että on otettava huomioon esillä olevan asian erityiset olosuhteet, eli pakkolunastus ja keinotekoisesti vahvistettu hinta, ja että koska tilanne esillä olevassa asiassa on verrattavissa hyvin edellä kuvattuun tilanteeseen, niitä on arvioitava samalla tavalla valtiontuki-oikeuden näkökulmasta. Näissä kummassakin tilanteessa kantajalla nimittäin on hallussaan tiettyjä osakkeita, eikä sillä seikalla, onko ne saatu ilmaiseksi suoraan vai maksuvelvollisuudesta vapauttamalla, ole kantajan mukaan merkitystä. Kantaja katsoo, että komission piti siten ulottaa analyysinsä kantajalle siirtyneiden varojen todelliseen arvoon eikä vain tukeutua abstraktisti saatavaan. Kantajan mukaan ainoastaan tällaisen analyysin avulla voidaan arvioida, onko taloudellisessa todellisuudessa olemassa etua.

128 Komissio vaatii tämän osan hylkäämistä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

129 Ensinnäkin on tutkittava kantajan väite, jonka mukaan Vallonian hallintoalue pakotti sen 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella hankkimaan 14 214 B-sarjan osaketta ja I luokan tuotto-osuutta 113 712 000 BEF:n hintaan ja joka tukeutuu 25.5.1998 päivättyyn muistioon, jossa Belgian viranomaiset ilmoittivat komissiolle, että ”koska Vallonian hallintoalue on menettänyt luottamuksensa Beaulieu-konserniin, se määrää kahden holdingyhtiön perustamisen hyväksymisen edellytykseksi, että sen osakkeet Verlipack Ghlinin ja Verlipack Jumet'n tuotantolaitoksissa lunastetaan”.

130 Aluksi on todettava, että komissio ei ole määritellyt 18.12.1996 tehdyn sopimuksen kohteena olevaa osakkeiden lunastusta valtiontueksi riidanalaisessa päätöksessä.

131 Tämän tultua todetuksi on huomautettava, että 18.11.1987 tehdyn täydennyksen 3 kohdan mukaan ”allekirjoittaneet Imcour NV ja R. De Clerck sitoutuvat peruuttamattomasti 1.10.1987 lähtien ottamaan vastaan ja panemaan täytäntöön kaikki tänä päivänä Adsum NV:llä ja De Backerilla olevat oikeudet ja velvollisuudet, sellaisina kuin ne on määritelty 30.4.1985 tehdyssä sopimuksessa ja sen liitteessä”.

132 Näiden velvollisuuksien joukossa oli 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 10 kohdan ensimmäisessä kohdassa mainittu velvollisuus, jonka mukaan Adsum sitoutui siihen, että kolme Verlipack-yhtiötä lunastaa vuosittain, ja ensimmäisen kerran viisi vuotta

tämän sopimuksen tekemisen jälkeen, 10 prosenttia SNRSN:n hallussa olevista B-sarjan osakkeista (lunastus nimellisarvolla) ja I luokan tuotto-osuuksista (lunastus 10 000 BEF:n yksikköhinnalla) siinä määrin kuin yhtiöiden kirjatut voitot ja käytettävissä olevat varat sen sallivat. Kyseisen sopimuksen 10 kohdan kolmannen alakohdan mukaan tällöin, jos tällaisiin sopimuksiin ei päästä, Adsum panee joka tapauksessa täytäntöön tässä kohdassa tarkoitetut velvollisuudet.

133 Lisäksi 18.11.1987 tehdyssä täydennyksessä täsmennettiin, että Verlipack-yhtiöiden johdon määräysvallassa oli tapahtunut muutos ja että valtiovarainministeri ja talousministeri olivat antaneet 17.11.1987 hyväksyntänsä 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 14 kohdan toisen kohdan mukaisesti.

134 Lopuksi 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 16 kohdassa todettiin, että yhtiöiden yhtiöjärjestyksiä muutetaan tämän sopimuksen lausekkeiden huomioon ottamiseksi.

135 Näiden seikkojen perusteella kantaja oli täysin tietoinen seurauksista hyväksytyään ottamaan nimiinsä 30.4.1985 tehdyssä sopimuksessa määritellyt Adsumilla ja De Backerilla Verlipackia ja Belgian valtiota kohtaan olevat oikeudet ja velvollisuudet, joiden piti tämän sopimuksen 16 kohdan mukaisesti sisältyä kokonaan Verlipack-yhtiöiden yhtiöjärjestykseen. Erityisesti Imcour Holding, jonka tilalle kantaja tuli, sitoutui peruuttamattomasti 18.11.1987 tehdyn täydennyksen 3 kohdan mukaisesti noudattamaan SNRSN:n hallussa olevien Verlipackin B-sarjan osakkeiden ja I luokan tuotto-osuuksien lunastusvelvollisuutta ja -ehtoja.

136 Kantaja ei myöskään voi väittää, että tällaista lunastusvelvollisuutta ei voida soveltaa, vetoamalla 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 10 kohdan ensimmäisessä kohdassa mainittuun ehtoon, joka koskee Verlipack-yhtiöiden kirjattujen voittojen ja

käytettävissä olevien varojen olemassaoloa, koska tämän sopimuksen 10 kohdan kolmannen alakohdan nojalla kantajan piti joka tapauksessa itse lunastaa SNRSN:n hallussa olevat B-sarjan osakkeet ja I luokan tuotto-osuudet, jos Verlipack-yhtiöt eivät niitä hanki.

- 137 On myös todettava, että kantaja sai useampia etuja 18.12.1996 tehdyn sopimuksen mukaisesta ennenaikaisesta B-sarjan osakkeiden ja I luokan tuotto-osuuksien lunastuksesta.
- 138 Ensinnäkin kantaja sai välittömästi omistuksen kaikkiin Vallonian viranomaisten hallussa olleisiin B-sarjan osakkeisiin ja I luokan tuotto-osuuksiin, jotka sen olisi joka tapauksessa pitänyt lunastaa vuosittaisina erinä 18.11.1987 tehdyn täydennyksen nojalla, mikä antoi sille mahdollisuuden saneerata Verlipackia yhdistämällä tähän Heyen ja yksinkertaistaa konsernin rakennetta siirtämällä kaikki osakkeet Verlipack Holding I:seen.
- 139 Tältä osin on muistutettava, että kuten asiakirja-aineistosta ilmenee (ks. erityisesti riidanalaisen päätöksen 11 ja 12 perustelukappale, kanteen 23 kohta ja Belgian kuningaskunnan komissiolle 26.7.2001 osoittaman kirjeen 6 ja 7 kohta), Verlipack-konsernin tilanne oli vuonna 1996 niin huolestuttava, että lasialaan erikoistuneen yrityksen mukaantulo oli konsernin elvyttämiseksi välttämätöntä. Lisäksi tämä yritys, eli Heye, ei halunnut tulla mukaan sellaisen konsernin osakepääomaan, josta julkisella vallalla oli hallussa osuus, mikä olisi Heyen silmissä "voinut aiheuttaa riskin enemmistön muuttumisesta, jos Vallonian hallintoalue ja Beaulieu-konserni liittoutuvat".
- 140 Kantaja ei myöskään kiistä tätä 25.5.1998 päivättyyn muistioon sisältyvää toteamusta vaan toteaa kannekirjelmässä 22 kohdassa, että "Beaulieu-konsernilla on varma

tunne, että julkinen osakas ei ole enää valmis tukemaan aktiivisesti kolmea Verlipack-yhtiötä ja että ilman perusteellisia toimenpiteitä nämä menevät suoraan konkurssiin. Beaulieu aloittaa siten pelastusoperaation ja etsii tätä varten strategisia kumppaneita, joilla on tunnustettua kokemusta lasialalla. Neuvottelut Heyen – – kanssa, joka on yksi Saksan merkittävimmistä lasinvalmistajista, alkoivat siten tässä asiayhteydessä”.

141 Lisäksi Belgian kuningaskunnan komissiolle 26.7.2001 osoittamasta kirjeestä ilmenee, että ”Beaulieu, Heye ja Vallonian hallintoalue aloittivat neuvottelut järjestääkseen Verlipack-konsernin siirron Heyelle ja muodostaakseen uuden, huhtikuussa 1997 perustetun rahoitusmuodon” ja että ”Beaulieun ja Heyen välisen sopimuksen seurauksena sovittiin, että Beaulieun oli lunastettava Vallonian hallintoalueen hallussa olevat Verlipack Ghlinin ja Verlipack Jumet’n osakkeet ja tuotto-osuudet ennen Vallonian hallintoalueen uutta toimenpidettä”.

142 Vallonian hallintoalue osallistui lisäksi aktiivisesti Verlipack-konsernin saneeraukseen, jonka tarkoituksena oli hillitä tätä uhkaavia tappioita. Kuten päätöksen 2001/856 18–22 perustelukappaleesta ilmenee, Vallonian hallintoalue myönsi vuonna 1997 Heyelle kaksi 250 miljoonan BEF:n suuruista lainaa, joilla rahoitettiin Heyen pääomasijoitus Verlipackissa kyseistä saneerausta silmällä pitäen (ks. myös tältä osin edellä 44 kohdassa mainittu asia Belgia v. komissio, tuomio 3.7.2003, 22–24 kohta).

143 Toiseksi kantajan saamat edut on tuotava esiin Beaulieun ja Heyen edellä mainittujen neuvottelujen ja niiden välillä tehdyn sopimuksen yhteydessä siltä osin kuin kyse on sen hankkimien B-sarjan osakkeiden ja I luokan tuotto-osuuksien hinnasta ja niiden maksujärjestelyistä.

- 144 Näin ollen vaikka 30.4.1985 tehdyn sopimuksen mukaan, johon kantaja liittyi 18.11.1987 tehdyllä täydennyksellä, sen oli maksettava sovittu hinta eräpäivien mukaisesti, 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella se sai mahdollisuuden siirtää kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien hinnan maksun korottomana 31.12.2001 asti siitä huolimatta, että se oli saanut kaikki nämä osakkeet ja tuotto-osuudet välittömästi haltuunsa ja siten pystynyt helpottamaan Verlipackin saneerausta.
- 145 Vastoin kantajan väitettä, jonka mukaan hinta ei ollut neuvoteltavissa ja sen piti maksaa 142 140 000 BEF:n suuruinen summa, joka vastasi kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien koko nimellisarvoa, kantaja sai 28 428 000 BEF:n suuruisen alennuksen, koska maksettu hinta vastasi 80:tä prosenttia liikkeellelaskuhinnasta vuoden 1985 kuninkaan päätöksen 3 §:n mukaisesti, vaikka se sai välittömästi omistusoikeuden ja oikeuden maksaa 113 712 000 BEF:n suuruisen summan korottomana vasta 31.12.2001.
- 146 Tämä analyysi ilmenee myös Belgian kuningaskunnan komissiolle 26.7.2001 osoittamasta kirjeestä, jonka mukaan "Beaulieu-konserni hyväksyi näiden osakkeiden ja tuotto-osuuksien lunastuksen korvaukseksi suotuisista maksuehdoista eli neljän vuoden korottomasta maksuajasta voidakseen helpottaa suunniteltua saneerausta Heyen johdon alla yhteistyössä Vallonian hallintoalueen kanssa."
- 147 Siten 25.5.1998 päivätyn muistion otteen viimeistä kohtaa, johon kantaja on vedonnut sen väitteensä tueksi, jonka mukaan mitään neuvotteluvaraa ei ollut kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien lunastuksessa 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella, on luettava lunastuksen koko edellä kuvatun asiayhteyden valossa, erityisesti Heyen ja kantajan välisten todistettavasti käytyjen neuvottelujen, jotka johtivat sopimukseen ja siihen, että kantaja hyväksyi kyseessä olevan lunastuksen edellä mainituilla ehdoilla, eikä kohtaa voida siten ymmärtää niin, että se osoittaisi Vallonian hallintoalueen pakottaneen kantajaa.

- 148 Lisäksi kyseisen 25.5.1998 päivätyn muistion myöhemmät kohdat vahvistavat tätä analyysia, koska niissä nimenomaisesti viitataan Verlipackin tilanteen korjaamiseksi välttämättömyyteen siirtää konsernin määräysvalta Heyelle sen takaamiseksi, että uudella sijoittajalla on tässä holdingyhtiössä enemmistö; tämä osoitti ennemminkin kantajan ilmaisemaa tahtoa liittää Heye Verlipack-konsernin taloudelliseen elvyttämisoperaatioon.
- 149 Tästä seuraa näin ollen, että kun otetaan huomioon kantajan 18.11.1987 tehdyllä täydennyksellä hyväksymä velvollisuus lunastaa B-sarjan osakkeet ja I luokan tuotto-osuudet, tätä lunastusta edeltävä Beaulieu-konsernin ja Heyen välinen sopimus ja tästä johtuvat edut, kantajan väite, jonka mukaan Vallonian viranomaiset pakottivat sen lunastukseen, on hylättävä.
- 150 Toiseksi on tutkittava kantajan väite, jonka mukaan kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien, joiden arvo oli nolla tai jopa negatiivinen, hinta yliarvioitiin 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa ja jonka mukaan 20.11.1998 tehdyn täydennyksen tarkoitus oli sovittaa siinä vahvistettua hintaa mukauttamalla se Verlipack Holding I:n neljä kuukautta myöhemmin maksamaan hintaan tai kantajan mukaan Heyen 9.4.1997 tehdyllä sopimuksella vastaavan osakkeiden ostovelvollisuuden yhteydessä maksamaan hintaan, jolloin osakkeiden hinta vahvistettiin niiden todellisen arvon eikä nimellisarvon perusteella.
- 151 Ensinnäkin 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa vahvistetun hinnan yliarvioinnin osalta on muistutettava, että kantaja on yhtäältä liittyessään 18.11.1987 tehdyllä täydennyksellä 30.4.1985 tehtyyn sopimukseen suostunut lunastamaan SNRSN:n hallussa olevat Verlipackin B-sarjan osakkeet ja I luokan tuotto-osuudet siinä sovittulla aikataululla ja hinnalla ja että toisaalta kantajan tiedossa oli, että vuoden 1985 kuninkaan päätöksen mukaan, joka mainittiin nimenomaisesti 30.4.1985 tehdyn sopimuksen 4 kohdan f alakohdan viimeisessä alakohdassa, äänioikeudettomien etuosakkeiden hinnan oli oltava vähintään 80 prosenttia niiden liikkeellelaskuhinnasta.

- 152 Lisäksi 11.1.2001 päivätyin, 15.1.2001 rekisteröidyn kirjeen sisällöstä, jota on toistettu edellä tämän tuomion 97 kohdassa, ilmenee, että Vallonian viranomaiset kirjoittivat komissiolle, että 113 712 000 BEF:n hinta vastasi vuoden 1985 kuninkaan päätöksen mukaisesti 80:tä prosenttia kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien liikkeellelaskuhinnasta.
- 153 Myös Belgian kuningaskunnan komissiolle 26.7.2001 osoittamasta kirjeestä ilmenee, että vastauksena komission väitteeseen, jonka mukaan ”velvollisuus asettaa hinta 80 prosenttiin liikkeellelaskuhinnasta oli lakisääteinen velvoite, jota sovellettiin erottelematta jokaiseen, joka halusi ostaa tämäntyyppisiä etuosakkeita”, Belgian viranomaiset ilmoittivat, että ne olivat jo ottaneet huomioon sen seikan, että vuoden 1985 kuninkaan päätöksessä ei asetettu niitä ehtoja, joilla maksu piti suorittaa, ja että sovitut erityisehdot olivat perusteltuja sen vuoksi, että Beaulieu-konsernille tuli ylimääräisiä kuluja Belgian lainsäädännön soveltamisesta.
- 154 Näin ollen vaikka Belgian viranomaiset vahvistivat, kuten riidanalaisen päätöksen 77–79 perustelukappaleesta ilmenee, sen seikan, että kyseessä olevista osakkeista ja tuotto-osuuksista oli maksettu hinta, joka ei niiden mukaan vastannut taloudellista todellisuutta, ne kuitenkin perustelivat tätä hintaa kaikkiin esillä olevassa asiassa kyseessä olevan kaltaisiin hankintaoperaatioihin sovellettavalla vuoden 1985 kuninkaan päätöksellä ja korostivat tämän tuomion 152 ja 153 kohdassa mainituissa 11.1.2001 ja 26.7.2001 päivätyissä kirjeissä, että ne korvasivat tämän lisäkulun myöntämällä edulliset takaisinmaksuehdot, eli kantajan maksu korottomana neljän vuoden jälkeen omistuksen siirron jälkeen, ja että Beaulieu-konserni oli hyväksynyt tämän hinnan.
- 155 Lisäksi muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevan päätöksen 10 ja 13 kohdasta käy ilmi, että varat, jotka koostuivat kolmesta tuotantolaitoksesta ja joiden suuruudeksi oli arvioitu 515 miljoonaa BEF, olivat suuremmat kuin velat, jotka olivat yli 362,8 miljoonaa BEF.

- 156 Lopuksi on todettava, ettei asiakirja-aineistosta ilmene, että kantaja olisi riitauttanut jossakin kansallisessa oikeudenkäyntimenettelyssä velvollisuutensa maksaa kyseessä olevista osakkeista ja tuotto-osuuksista 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa mainittu hinta, jonka se oli lisäksi hyväksynyt, tai vuoden 1985 kuninkaan päätöksen soveltamisen.
- 157 Toiseksi 20.11.1998 tehdyn täydennyksen tavoitteen osalta on todettava, että sen mukaan velka lakkaa joko maksamalla 113 712 000 BEF tilisiirtona tai siirtämällä 9 704 Verlipack Holding II:n osaketta.
- 158 Koska 20.11.1998 tehdyn täydennyksen mukaan saatava voi lakata 113 712 000 BEF:n suuruisen tilisiirron lisäksi siirtämällä 9 704 kokonaan arvotonta osaketta, on näin ollen todettava, että 20.11.1998 tehdyn täydennyksen tavoitteena ei voinut olla 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa sovitun hinnan mukauttaminen 9.4.1997 tehdyssä sopimuksessa vahvistettuun hintaan, koska täydennyksen oman sanamuodon mukaan siinä ainoastaan lisättiin velan lakkaamismahdollisuus arvottomien osakkeiden siirrolla.
- 159 Jos hintaa olisi haluttu mukauttaa, on kohtuullista olettaa, että yhtäältä myös tilisiirtona maksettavaa hintaa olisi alennettu ja että toisaalta tällaista täydennystä ei olisi tehty 20.11.1998 eli noin 20 kuukautta Vallonian hallintoalueen ja Verlipack Holding I:n (joka oli Heyen hallussa) välisen 9.4.1997 tehdyn sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen päivänä, jolloin Verlipack Holding II oli jo maksukyvyttömässä tilassa. Itse asiassa tribunal de commerce de Mons oli todennut 31.5.1999 antamassaan tuomiossa, että Verlipack Holding II:n maksukyvyttömyys oli alkanut kesäkuussa 1998.

- 160 Tästä seuraa, että kantajan väitettä, jonka mukaan osakkeiden todellinen arvo vuonna 1996 oli nolla tai jopa negatiivinen ja jonka mukaan 20.11.1998 tehdyn täydennyksen tavoitteena oli 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa vahvistetun hinnan mukauttaminen 9.4.1997 tehdyssä sopimuksessa vahvistettuun hintaan, ei voida hyväksyä.
- 161 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Toinen osa, joka koskee sitä seikkaa, että jos jotain etua on myönnetty, kantajaa ei voida pitää EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla suosittuna yrityksenä

– Asianosaisten lausumat

- 162 Kantaja vetoaa tämän osan tueksi päätökseen 2001/856 ja erityisesti sen 109 ja 110 perustelukappaleeseen, joissa komissio ilmoitti, että tuensaaja, jonka on mahdollisesti palautettava tuki, ei ole välttämättä yritys, jolle julkiset viranomaiset ovat varat suoraan myöntäneet, vaan yritys, joka on todellisuudessa saanut niistä etua. Kantaja toteaa, että päätöksen 2001/856 110 perustelukappaleen mukaan yhteisöjen tuomioistuimien on vahvistanut tämän oikeuskäytännössään, jossa erotetaan toisistaan yritykset, jotka ovat toimineet vain varojen välittäjinä, ja yritykset, jotka ovat saaneet niistä sellaista etua, että niitä voidaan pitää tuensaajina. Kantaja väittää uudestaan, että sillä oli pakotettuna hankitut osakkeet vain rajoitetun ajan hallussaan eikä sillä ollut tarkoitusta säilyttää niitä. Kantaja toteaa, että kuten 25.5.1998 päivätyssä Vallonian hallintoalueen komissiolle osoittamasta muistiosta ilmenee, näiden osakkeiden pakkolunastus on ymmärrettävä siinä valossa, että Heyen piti ottaa määräysvalta Verlipack-konsernissa, minkä vuoksi osakkeet oli sijoitettu Verlipack Holding I:seen ja ne olivat tulleet epäsuorasti Heyen käsiin.

163 Kantaja katsoo näin ollen, ettei sitä voida pitää EY 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla suosittuna.

164 Tästä seuraa kantajan mukaan, että koska riidanalaisessa päätöksessä pidetään kantajaa valtiontuen edunsaajana, se on EY 87 artiklan 1 kohdan ja asetuksen N:o 659/1999 7 ja 13 artiklan vastainen.

165 Komissio vaatii osan hylkäämistä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

166 Ensinnäkin on todettava, että siltä osin kuin kantajan väite pohjautuu väitettyyn siihen harjoitettuun pakkoon 14 214 B-sarjan osakkeen ja I luokan tuotto-osuuden lunastuksen yhteydessä 18.12.1996 tehdyllä sopimuksella, se on hylättävä tämän tuomion 129–149 kohdassa mainittujen syiden vuoksi.

167 Toiseksi vaikka oletettaisiin, että kantajan väitettä ei ole ymmärrettävä kyseisen pakkolunastuksen valossa, sitä ei kuitenkaan voida hyväksyä.

168 Kuten nimittäin on tämän tuomion 131–149 kohdassa todettu, kantaja on sen sitoumuksen, jonka Adsum allekirjoitti 30.4.1985 tehdyn sopimuksen yhteydessä, johon kantaja liittyi 18.11.1987 tehdyllä täydennyksellä, ja joka toistettiin 18.12.1996

tehdyn sopimuksen yhteydessä, nojalla suostunut lunastamaan Vallonian hallintoalueen hallussa olevat Verlipack Jume't'n ja Verlipack Ghlinin B-sarjan osakkeet ja I luokan tuotto-osuudet 113 712 000 BEF:n hintaan.

169 Näin ollen Vallonian hallintoalue, jolla oli selvä ja erääntynyt 113 712 000 BEF:n suuruinen saatava kantajalta, väistämättä luopui tästä saatavasta 20.11.1998 korvaukseksi osakkeista yhtiössä, jonka arvo oli tuona päivänä nolla, mitä kantaja ei kiistä. Kantaja ei kuitenkaan ole näyttänyt, että tämän marraskuussa 1998 tapahtuneen saatavasta luopumisen jälkeen se olisi siirtänyt tämän summan Verlipack Holding II:n osakepääomaan tai jonkin muun yhtiön osakepääomaan, joka olisi tällöin edunsaaja, joten tämä summa on säilynyt kantajan omaisuutena.

170 Näin ollen komissio on katsonut perustellusti, että kantaja oli saanut edun julkisten varojen siirrosta.

171 Tästä seuraa, että tämän kanneperusteen toinen osa on hylättävä.

Kolmas osa, joka koskee kilpailua rajoittavaa vaikutusta ja vaikutusta yhteisön sisäiseen kauppaan

– Asianosaisten lausumat

172 Kantaja toteaa, että riidanalaisen päätöksen 70–72 perustelukappaleessa komissio on hyvin niukka analysoidessaan kahta edellytystä, jotka koskevat kilpailua rajoittavaa

vaikutusta ja vaikutusta yhteisön sisäiseen kauppaan, sillä se väittää ainoastaan, että nämä edellytykset ovat täyttyneet, koska Beaulieu-konserni on merkittävä toimija tekstiilimarkkinoilla ja vie suuren osan tuotannostaan.

173 Kantajan mukaan tämä tarkoittaa sitä, että komissio olisi vapautettu velvollisuudesta näyttää toteen, että nämä kaksi edellytystä täyttyvät Beaulieu-konsernin kaltaisten toimijoiden osalta. Kantajan mukaan se on kuitenkin ensinnäkin asianosainen Verlipack-yhtiöiden osakkeenomistajana eikä tekstiilituottajana, ja sillä seikalla, että se oli pakotettu hankkimaan pakkauslasituottajakonsernin osakkeita ja sijoittamaan ne holdingyhtiöön, joka oli toisen näiden markkinoiden toimijan määräysvallassa, on hyvin vähän yhteyttä Beaulieu-konsernin tekstiilitoimintaan. Näissä olosuhteissa kantaja väittää, että koska tuki sijaitsee eri markkinoilla kuin millä kilpailu vääristyy, riidanalainen päätös on virheellinen, koska kahden EY 87 artiklan 1 kohdassa mainitun edellytyksen osalta siinä viitataan ainoastaan Beaulieu-konsernin asemaan tekstiilimarkkinoilla. Toiseksi kantajan mukaan se seikka, että sen omaisuudesta otettiin varoja, jotka siirrettiin Verlipackiin, hidasti eikä tukenut sen toimintaa tekstiilialalla; itse asiassa tästä investoinnista aiheutuneet tappiot olivat huomattavat.

174 Kantaja väittää, että vaatiessaan riidanalaisessa päätöksessä mainitun summan takaisinmaksua komissio ei korjaa kilpailun vääristymistä, päinvastoin, ja se rankaisee Beaulieu-konsernia, vaikka julkinen sektori myönsi itse, että kantajan vastikkeeksi osakkeista maksama hinta oli kohtuuton ja Vallonian hallintoalue korjasi vastiketta 20.11.1998 tehdyllä sopimuksella. Lisäksi kantajalla oli Verlipack Holding I:n osakkeet hallussaan vain väliaikaisesti, eikä se saanut niistä mitään rahallista tai taloudellista etua. Vaikka kantaja olisi saanut nämä osakkeet ilmaiseksi, se katsoo, että tällä lahjoituksella ei olisi ollut mitään vaikutusta kilpailuun tekstiilimarkkinoilla.

175 Komissio vaatii tämän osan hylkäämistä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

176 Aluksi on todettava, että kantaja riitauttaa tällä osalla ensinnäkin komission tekemän analyysin, joka koskee EY 87 artiklan 1 kohdassa mainittuja edellytyksiä kilpailun vääristymisestä ja vaikutuksesta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan esillä olevassa asiassa, ja toiseksi riidanalaisen päätöksen muka niukat perustelut näiden edellytysten osalta; neljäs kanneperuste koskee näitä perusteluja, joten ne tutkitaan kyseisen kanneperusteen yhteydessä.

177 Ensinnäkin kilpailun vääristymistä koskevan edellytyksen osalta on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tuet, joiden tarkoituksena on vapauttaa yritys sellaisista menoista, joista se olisi normaalisti vastannut juoksevassa hallinnossaan tai tavanomaisessa toiminnassaan, lähtökohtaisesti vääristävät kilpailuolosuhteita (asia T-459/93, Siemens v. komissio, tuomio 8.6.1995, Kok. 1995, s. II-1675, 48 ja 77 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja asia T-214/95, Vlaamse Gewest v. komissio, tuomio 30.4.1998, Kok. 1998, s. II-717, 43 kohta).

178 On myös muistutettava, että jos julkinen elin suosii edun myöntämällä yritystä, joka harjoittaa toimintaa alalla, jolla kilpailu on kovaa, kilpailu vääristyy tai uhkaa vääristyä (edellä 177 kohdassa mainittu asia Vlaamse Gewest v. komissio, tuomion 46 kohta).

- 179 Esillä olevassa asiassa, kuten tämän kanneperusteen ensimmäisen ja toisen osan yhteydessä on todettu, Vallonian hallintoalue luopui 113 712 000 BEF:n suuruisesta saatavastaan, joka sillä oli kantajalta, joka harjoittaa toimintaansa alalla, eli tekstiilialalla, joka on täysin avoinna kilpailulle.
- 180 Näin ollen komissio on perustellusti todennut riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleessa, että riidanalainen tuki väärästi tai uhkasi vääristää kilpailua.
- 181 Toiseksi sen edellytyksen osalta, joka koskee vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että kun jäsenvaltion myöntämä taloudellinen tuki vahvistaa yrityksen asemaa jäsenvaltioiden välisessä kaupassa muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna, tuen on katsottava vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (asia 730/79, Philip Morris v. komissio, tuomio 17.9.1980, Kok. 1980, s. 2671, Kok. Ep. V, s. 313, 11 kohta; asia C-75/97, Belgia v. komissio, tuomio 17.6.1999, Kok. 1999, s. I-3671, 47 kohta; edellä 177 kohdassa mainittu asia Vlaamse Gewest v. komissio, tuomion 50 kohta; asia T-152/99, HAMSA v. komissio, tuomio 11.7.2002, Kok. 2002, s. II-3049, 220 kohta ja edellä 83 kohdassa mainittu asia Fleuren Compost v. komissio, tuomion 57 kohta).
- 182 Esillä olevassa asiassa komissio on laatinut riidanalaisen päätöksen 70 perustelukappaleessa taulukon, jota kantaja ei ole riitauttanut ja josta ilmenee, että mattojen ja muiden lattioiden tekstiilipäällysteiden alalla Belgian ja muun maailman välinen kauppa on vilkasta, koska Belgia vei vuonna 1998 2 009 560 000,84 euron arvosta ja toi 211 659 000,19 euron arvosta.
- 183 Lisäksi riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappaleesta ja erityisesti alaviitteestä 17 ilmenee, että kantaja on Euroopan merkittävin mattovalmistaja, jonka vienti on 98 prosenttia tuotannosta. Komissio mainitsi myös, että vuosina 1997, 1998 ja 1999

kantajan myynti oli vastaavasti 4 379 764 000 BEF, 5 182 220 000 BEF ja 4 821 857 000 BEF.

184 Lopuksi kantajan väitettä, jonka mukaan EY 87 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset eivät esillä olevassa asiassa täyty, koska riidanalainen tuki sijaitsi eri markkinoilla kuin millä kilpailu vääristyi, ei voida hyväksyä. Riidanalaisen päätöksen mukaan kyseessä olevaa valtiontukea koskeva menettely koski Beaulieu-konsernia, jota kantaja valvoo, kuten riidanalaisen päätöksen 22 perustelukappaleesta ilmenee. Myönnetty 113 712 000 BEF:n suuruinen tuki, jota ei siirretty Verlipack Holding II:n tai jonkin muun lasialan yhtiön osakepääomaan, kuten tämän tuomion 169 kohdassa on todettu, jäi Beaulieu-konsernin omaisuudeksi. Tämä tuki heijastui siten välttämättä sille toiminta-alalle, jolla Beaulieu-konserni toimi, eli tekstiilialalle. Kantajalle myönnetty tuki antoi sille siten kilpailuedun tekstiilimarkkinoilla.

185 Tästä seuraa, että kolmatta osaa ei voida hyväksyä ja että ensimmäinen kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Toinen kanneperuste, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista ja asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan rikkomista

Asianosaisten lausumat

186 Kantaja muistuttaa, että oikeuskäytännön mukaan yhteisön toimielinten toimenpiteillä ei saa ylittää niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi ja tähän soveltuvaa (asia 15/83, Denkavit Nederland,

tuomio 17.5.1984, Kok. 1984, s. 2171; asia T-9/98, *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie v. komissio*, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. II-3367), ja että tämä periaate sisältyy asetuksen N:o 659/1999 14 artiklaan, jonka mukaan komissio ei vaadi tuen takaisinperimistä, jos tämä olisi yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista.

187 Kantaja katsoo osoittaneensa, ettei se saanut mitään EY 87 artiklassa tarkoitettua taloudellista tai muuta etua Verlipackin osakkeiden ja tuotto-osuuksien pakkolunastuksesta, joten on suhteellisuusperiaatteen vastaista vaatia olemattoman tuen takaisinperimistä.

188 Lisäksi kantajan mukaan on niin, että vaikka oletettaisiin, että sitä suosiva valtiontuki on myönnetty, väitettyä etua ei ole mahdollista määritellä tavanmukaisella tavalla. Se väittää, että useimmissa tapauksissa oletetaan, että yrityksen saaman toimintatuen määrä vastaa periaatteessa rajoitusta kilpailuun sen toiminta-alalla. Esillä olevassa asiassa ei kuitenkaan sen mukaan ole suoraa varojen siirtoa julkiselta sektorilta yksityiselle sektorille eikä etu sijoitu sen perinteiselle toiminta-alalle. Kantajan mukaan on näin ollen virheellistä määrittää kilpailun vääristymisen laajuus tekstiilimarkkinoilla ainoastaan niiden osakkeiden nimellisarvon mukaan, jotka se hankki pakkauslasituottajakonsernista. Kantajan mukaan kaikista esillä olevan asian tosiseikoista ilmenee, että osakkeiden nimellisarvo ei voi vastata kilpailun vääristymisen laajuutta tekstiilimarkkinoilla, koska tämä arvo on virheellisen korkea eikä vastaa lainkaan niiden todellista arvoa ja koska vaikka oletettaisiin, että se sai etua osakkeiden pakkolunastuksesta, kilpailu tekstiilimarkkinoilla ei voinut tämän seurauksena vääristyä, koska osakkeiden ilmaisesta hankinnasta lasimarkkinoilla ei automaattisesti seuraa operatiivista etua tekstiilimarkkinoilla.

189 Kantajan mukaan näistä seikoista seuraa, että komission väite, jonka mukaan kantajan hankkimien osakkeiden nimellisarvon takaisinperiminen on välttämätöntä

kilpailun vääristymisen poistamiseksi, on vastoin taloudellista todellisuutta, joten vaatiessaan tätä takaisinperimistä komissio loukkaa suhteellisuusperiaatetta ja rikkoo asetuksen N:o 659/1999 14 artiklaa.

190 Komissio vaatii kanneperusteen hylkäämistä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

191 Kantajan väitteestä, jonka mukaan komissio on rikkonut asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohtaa ja loukannut suhteellisuusperiaatetta vaatiessaan tuen takaisinperimistä, vaikka kantaja ei saanut mitään taloudellista etua 18.12.1996 tehdyn sopimuksen mukaisesta B-sarjan osakkeiden ja I luokan tuotto-osuuksien pakkolunastuksesta, on riittävää todeta, että siltä osin kuin tämä rikkominen ja loukkaaminen perustuvat väitteeseen, jonka mukaan kantajaa kohtaan harjoitettiin pakkoa kyseisen lunastuksen hetkellä, väite on hylättävä tämän tuomion 129–149 kohdassa mainittujen syiden nojalla.

192 Vaikka oletettaisiin, että kantajan väite ei perustu tähän paktoon vaan ainoastaan sen suorittamaan osakkeiden lunastukseen, väite on myös hylättävä.

193 On nimittäin todettava, että esillä olevassa asiassa, kuten riidanalaisesta päätöksestä ja erityisesti sen 91 ja 92 perustelukappaleesta ilmenee, valtiontuki muodostuu siitä seikasta, että Vallonian hallintoalue luopui 20.11.1998 varmasta 113 712 000 BEF:n suuruudesta saatavasta Beaulieu-konsernilta vastikkeeksi 9 704 Verlipack Holding

II:n osakkeesta, jotka olivat niiden luovutushetkellä joulukuussa 1998 arvottomia, koska tämän yhtiön varat oli arvioitu 1 BEF:n suuruiseksi 11.2.1999.

- 194 Kantaja lähtee siten virheellisestä perusteesta väittäessään erityisesti, että kilpailun vääristymisen laajuus on määritelty virheellisesti vuonna 1996 hankittujen osakkeiden nimellisarvon mukaan, koska se ei ole tämä järjestely, jota pidetään valtiontukena, vaan se, että Vallonian hallintoalue luopui 20.11.1998 selvästä ja eräänytyneestä 113 712 000 BEF:n suuruudesta saatavasta, joka sillä oli kantajalta, joka ei koskaan riitauttanut sitä kansallisissa tuomioistuimissa.
- 195 Koska Belgian kuningaskunta luopui tällaisesta saatavasta yksityisen yrityksen hyväksi, se myönsi 113 712 000 BEF:n suuruisen tuen julkiselta sektorilta yksityiselle sektorille.
- 196 Kilpailun vääristymisen merkitys piti siten arvioida sen seikan suhteen, että Vallonian hallintoalueella oli kantajalta selvä ja eräänytynyt 113 712 000 BEF:n suuruinen saatava, jota se päätti olla perimättä takaisin.
- 197 Näin ollen komissio vaati riidanalaisen päätöksen 111 perustelukappaleessa tuen takaisinperimistä suhteessa tämänsuuruudesta saatavasta luopumiseen ”palauttaakseen sellaiset taloudelliset olot, jotka yrityksen olisi pitänyt kohdata, mikäli soveltumatonta tukea ei olisi myönnetty sille”.
- 198 Siitä kantajan väitteestä, jonka mukaan myönnetyn tuen seurauksena kilpailu ei vääristynyt tekstiilimarkkinoilla, koska osakkeiden ilmaisesta hankinnasta lasimark-

kinoilla ei automaattisesti seuraa operatiivista etua tekstiilimarkkinoilla, on muistutettava, kuten on jo todettu tämän tuomion 184 kohdassa, että kantajalle myönnetty tuki jäi sen omaisuudeksi ja antoi sille näin ollen taloudellisen edun tekstiilimarkkinoilla siten, että koska se oli omiaan vahvistamaan tuensaajayrityksen asemaa muihin yrityksiin nähden ja mahdollistamaan viennin kasvun, se on väistämättä omiaan vääristämään kilpailua yhteismarkkinoilla ja vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

199 Näin ollen ei voida katsoa, että komissio olisi loukannut suhteellisuusperiaatetta ja rikkonut asetuksen N:o 659/1999 14 artiklaa, koska se vaati 113 712 000 BEF:n suuruudesta saatavasta luopumisesta muodostuvan tuen arvon takaisinperimistä.

200 Näissä olosuhteissa toinen kanneperuste on hylättävä.

Kolmas kanneperuste, joka koskee yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista

201 Kantaja, joka jakaa kanneperusteen kolmeen osaan, moittii komissiota siitä, että tämä on loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, sellaisena kuin yhteisöjen tuomioistuin on sen esittänyt yhdistetyissä asioissa 117/76 ja 16/77, Ruckdeschel ym., 19.10.1977 antamassaan tuomiossa (Kok. 1977, s. 1753), ensinnäkin soveltamalla kahta eri arviointimenetelmää Verlipack-yhtiöiden osakkeiden ja tuotto-osuuksien arvon määrittämiseksi, seuraavaksi tekemällä kyseisen arvioinnin kahdella eri hetkellä ja lopuksi käyttämällä valtiontuen lopullista saajaa koskevaa väitettä kahdella eri tavalla.

Ensimmäinen kohta, joka koskee sitä seikkaa, että riidanalainen päätös loukkaa yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska siinä sovelletaan kahta eri menetelmää osakkeiden ja tuotto-osuuksien arvon määrittämiseksi

– Asianosaisten lausumat

- 202 Kantaja väittää, että komissio on soveltanut Verlipack-yhtiöiden osakkeiden ja tuotto-osuuksien arvon määrittämiseksi kahta eri menetelmää, joista ensimmäinen pohjautuu niiden liikkeellelaskuhintaan (nimellisarvo eli 113 712 000 BEF, hinta, jolla kantaja oli pakotettu ostamaan ne) ja toinen osakkeiden todelliseen arvoon, joka oli riidanalaisen päätöksen 80 perustelukappaleen mukaan lopullisesti nolla, niiden luovutushetkellä Vallonian hallintoalueelle.
- 203 Kantajan mukaan Vallonian hallintoalue ja kantaja olivat näiden toimien yhteydessä käytännössä samassa tilanteessa: kumpikin luopui osakesalkusta Verlipack-yhtiöissä hetkellä, jolloin näillä yhtiöillä oli taloudellisia vaikeuksia, eli joulukuussa 1996, jolloin Vallonian hallintoalue luovutti kyseessä olevat osakkeet ja tuotto-osuudet kantajalle, tai marraskuussa 1998, jolloin kantaja luovutti osakkeet Vallonian hallintoalueelle. Kantajan mukaan Verlipack Jumet'illa ja Verlipack Ghlinillä oli joulukuussa erittäin huomattavia tappioita.
- 204 Näin ollen kantaja ihmettelee, oliko komissiolla syitä, joiden vuoksi se sovelsi kahta eri menetelmää arvioidakseen osakesalkun arvoa lähes samanlaisissa yhtiöissä, vaikkakin eri hetkillä mutta hyvin samankaltaisissa taloudellisissa tilanteissa.

205 Kantaja väittää, että komission ainoa perustelu on vuoden 1985 kuninkaan päätös. Kantaja kuitenkin katsoo, että tämän tuomion 126 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan tämä näkökulma on liian muodollinen, ankara ja rajoittunut, eikä ota huomioon esillä olevan asian tosiseikkoja ja taloudellisia seikkoja. Kantajan mukaan Vallonian hallintoalue on nimittäin moneen kertaan toistanut, että kantajan vuonna 1996 maksama hinta oli kohtuuton, ja vuonna 1997 Vallonian hallintoalue otti huomioon osakkeiden todellisen arvon Heyen suhteen.

206 Komissio vaatii tämän osan hylkäämistä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

207 On muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan syrjintänä on pidettävä sitä, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia kohdellaan eri tavalla, minkä vuoksi tietyt toimijat joutuvat epäedulliseen asemaan muihin verrattuna, ilman, että tällainen eriarvoinen kohtelu olisi perusteltua merkityksellisten objektiivisten erojen vuoksi (yhdistetyt asiat 17/61 ja 20/61, Klöckner-Werke ja Hoesch v. korkea viranomainen, tuomio 13.7.1962, Kok. 1962, s. 615, 652; asia 250/83, Finsider v. komissio, tuomio 15.1.1985, Kok. 1985, s. 131, 8 kohta; asia C-351/98, Espanja v. komissio, tuomio 26.9.2002, Kok. 2002, s. I-8031, 57 kohta ja asia T-106/96, Wirtschaftsvereinigung Stahl v. komissio, tuomio 7.7.1999, Kok. 1999, s. II-2155, 103 kohta).

208 Tältä osin on todettava, että kantaja suostui 30.4.1985 tehdyn sopimuksen nojalla, johon se liittyi 18.11.1987 tehdyllä täydennyksellä, ottamaan nimiinsä oikeudet ja velvollisuudet, jotka johtuivat tästä sopimuksesta, jonka 10 kohdassa nimenomaisesti mainittiin ne edellytykset, joita B-sarjan osakkeiden ja I luokan tuotto-

osuuksien lunastuksessa piti noudattaa, erityisesti hinta. Lisäksi tässä sopimuksessa nimenomaisesti viitattiin vuoden 1985 kuninkaan päätökseen, jossa vahvistetaan erityisesti niiden lunastushintaa koskevat edellytykset.

- 209 Kuten riidanalaisen päätöksen 77 ja 78 perustelukappaleesta ilmenee, vuoden 1985 kuninkaan päätöksen mukaisesti 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa vahvistettu hinta vastasi 80:tä prosenttia äänioikeudettomien etuosakkeiden arvosta, joka oli vahvistettu 30.4.1985 tehdyssä sopimuksessa. Tämän toimen perusteella kantajalla oli 113 712 000 BEF:n suuruinen selvä ja erääntynyt velka Vallonian hallintoalueeseen nähden.
- 210 Sitä vastoin niiden osakkeiden arvo, jotka Vallonian hallintoalue hyväksyi 20.11.1998 tehdyn täydennyksen nojalla 113 712 000 BEF:n suuruisen saatavan maksuksi, kuten riidanalaisen päätöksen 73–76 ja 80 perustelukappaleesta ilmenee, ei mitenkään liittynyt vuoden 1985 kuninkaan päätökseen, joten se oli arvioitava kyseisen täydennyksen tekohetkellä vallinneiden tosiseikkojen valossa. Verlipack Holding II, jonka osakkeet oli luovutettu Vallonian hallintoalueelle, oli 20.11.1998 tehdyn täydennyksen tekohetkellä maksukyvyttömässä tilassa, joka oli tribunal de commerce de Monsin 31.5.1999 antaman tuomion mukaan alkanut kesäkuussa 1998, ja sen varat oli arvioitu 1 BEF:n suuruisiksi. Näillä osakkeilla, joiden nimellisarvo oli 100 miljoonaa BEF, ei siten ollut 20.11.1998 tehdyn täydennyksen tekohetkellä enää mitään arvoa, mitä kantaja ei kiistä. Komissio saattoi siten arvioida kyseistä täydennystä ottamalla huomioon kyseessä olevien osakkeiden todellisen arvon.
- 211 Tästä seuraa, että koska tilanteet eivät olleet samanlaisia, komissio ei ole loukannut yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.
- 212 Tätä toteamusta ei aseteta kyseenalaiseksi kantajan väitteellä, joka koskee sen tilanteen vertaamista Heyen tilanteeseen 9.4.1997 tehdyn optiosopimuksen yhtey-

dessä, jonka Verlipack Holding I ja Vallonian hallintoalue allekirjoittivat ja jonka mukaan ”jokaisen osakkeen hinta [vastaisi] arvoa, joka saadaan jakamalla SA Verlipack Holding II:n – – kirjanpidollinen nettovarallisuus kyseisen yhtiön liikkeellelaskemien osakkeiden määrällä”.

213 Tästä sopimuksesta ei nimittäin ilmene, että Vallonian hallintoalueen hallussa olevat Verlipack Holding II:n osakkeet olisivat olleet vuoden 1985 kuninkaan päätöksessä tarkoitettuja äänioikeudettomia etuosakkeita.

214 Joka tapauksessa on niin, että vaikka kyseisessä optiosopimuksessa tarkoitettut osakkeet olisivat olleet verrattavissa niihin, joiden luovutusta 18.12.1996 tehty sopimus koski, on todettava, kuten komissio on perustellusti tuonut esiin, että syrjivää kohtelua olisi soveltanut Vallonian hallintoalue eikä komissio.

215 Näin ollen kolmannen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Toinen osa, joka koskee sitä seikkaa, että riidanalainen päätös loukkaa yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska siinä arvioidaan osakkeita ja tuotto-osuuksia eri hetkillä

– Asianosaisten lausumat

216 Kantajan mukaan riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, että joulukuussa 1998 sijaissuorituksena annetut osakkeet arvioitiin 0 BEF:n suuruiseksi sillä perusteella,

että Verlipack Holding II:n varojen arvo oli pienentynyt 1 BEF:iin 11.2.1999. Kantaja väittää, että komissio asettui riidanalaisen päätöksen tekohetkeen määrittäessään Vallonian hallintoalueelle maksuksi annettujen osakkeiden arvon ja otti huomioon Verlipack-konsernin kyseisen yhtiön myöhemmän kehityksen konkurssiin asti. Sitä vastoin vuonna 1996 ostettujen osakkeiden arvon osalta komissio otti kantajan mukaan huomioon ainoastaan niiden nimellisarvon niiden hankintahetkellä. Kantaja väittää, että komissio ei siten ota riidanalaisen päätöksen 107 perustelukappaleessa ollenkaan huomioon kyseessä olevien yhtiöiden taloudellista ja rahallista kehitystä eikä päätöstä 2001/856, josta ilmenee, että ennen Heyen mukaantuloa Verlipackin taloudellinen tilanne ei vaikuttanut lainkaan elinkelpoiselta. Kantajan mukaan komissio ei myöskään ota huomioon 20.11.1998 tehtyä täydennystä, jonka mukaan Vallonian hallintoalueen saatava oli jo lakannut siviilioikeudellisesti Verlipack Holding II:n osakkeiden siirrolla sijaissuorituksena. Kantajan mukaan komission näiden kahden tilanteen välillä tekemä erottelu, joka johtuu siitä, että komissio otti ensimmäisessä mutta ei toisessa tilanteessa huomioon Verlipack-konsernin taloudellisen ja rahallisen tilanteen, ei ole objektiivisesti perusteltavissa ja loukkaa yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

217 Komissio vaatii osan hylkäämistä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

218 On todettava, että tässä toisessa osassa kantaja pääasiassa toistaa jo ensimmäisen osan yhteydessä esittämänsä väitteet, jotka koskevat kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien arvoa, joten on viitattava tämän tuomion 207–211 kohtaan.

219 Joka tapauksessa on todettava, että määrittäessään kantajalle 20.11.1998 tehdyn sopimuksen nojalla myönnetyn tuen määrää komissio on aivan oikein ottanut

huomioon tosiseikat sellaisina kuin ne vallitsivat hetkellä, jolloin Vallonian hallintoalue hyväksyi maksuksi 113 712 000 BEF:n suuruisesta selvästä ja erääntyneestä saatavasta 9 704 Verlipack Holding II:n osaketta, joilla ei tuolloin, eli 20.11.1998, ollut mitään arvoa.

220 Näin ollen kolmannen kanneperusteen toinen osa on hylättävä.

Kolmas osa, joka koskee sitä seikkaa, että riidanalainen päätös loukkaa yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska siinä käytetään valtiontuen lopullista saajaa koskevaa väitettä kahdella eri tavalla

– Asianosaisten lausumat

221 Kantaja toteaa, että kuten päätöksen 2001/856 109 ja 110 perustelukappaleesta ilmenee, Heyeä ei pidetty lopullisena tuensaajana. Samalla tavalla kantaja väittää, ettei sitäkään voida pitää lopullisena tuensaajana, koska se luovutti melkein välittömästi (24.1.1997) 18.12.1996 hankitun osakesalkun Verlipack Holding I:lle, joka oli Heyen määräysvallassa 11.4.1997 lähtien. Kantaja ei siten saanut todellista etua väitetystä valtiontuesta ja on siten samassa tilanteessa kuin Heye päätöksessä 2001/856. Kantajan mukaan komissio loukkasi yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, kun se kohteli näitä kahta yhtiötä eri tavalla antamatta objektiivista perustelua.

222 Komissio vaatii tämän osan hylkäämistä.

– Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 223 Kolmannella osalla kantaja riitauttaa uudestaan sen, että se oli tuensaaja, ja väittää päätöksen 2001/856 109 ja 110 perustelukappaleeseen tukeutumalla, että kuten Heye, sekään ei voinut käyttää sen haltuun 18.12.1996 annettuja osakkeita ja tuotto-osuuksia muuhun tarkoitukseen kuin niiden välittömään siirtämiseen Verlipack Holding I:n välityksellä Verlipackin tuotantolaitoksiin siten, ettei se saanut etua väitetystä valtiontuesta.
- 224 Ensiksi on muistutettava, että kuten riidanalaisesta päätöksestä ilmenee, komissio piti valtiontukena ainoastaan 20.11.1998 tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua saatavasta luopumista ja että näin ollen valtiontuen määrittäminen ei koske 18.12.1996 tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua liiketointa.
- 225 Toiseksi on todettava, että päätöksen 2001/856 108 perustelukappaleessa komissio totesi, että ”kummassakin lainasopimuksessa [eli pakollinen laina ja laina] on lainan tarkoitusta koskeva lauseke, jonka mukaan Heye sitoutui i) sijoittamaan pääomaa Ghlinin ja Jume’t’n tuotantolaitoksiin ja ii) rahoittamaan investointeja kolmessa Verlipackin tuotantopaikassa, myös Molissa (Flanderi)”. Tästä seuraa, että Heyen piti pääomittaa Verlipack uudelleen sen saamien varojen avulla.

- 226 Sitä vastoin 20.11.1998 tehtyyn täydennykseen ei sisälly mitään tämällyppistä lausekettä, eikä kantaja ole edes väittänytkään, että tällainen sen haltuun annettujen varojen siirtolauseke olisi ollut olemassa, joten kantajan tilanne ei ole verrattavissa Heyen tilanteeseen. Lisäksi kantaja ei ole lainkaan väittänyt, että Vallonian hallintoalueen saatavasta luopumisen jälkeen se olisi pääomittanut Verlipackia uudestaan näin hylätyn saatavan suuruisesti.
- 227 Edellä esitetystä seuraa, että kolmatta osaa ei voida hyväksyä ja että kolmas kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Neljäs kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyömistä

Asianosaisten lausumat

- 228 Kantaja katsoo, että riidanalaisen päätöksen perusteluissa on aukkoja ainakin neljän kohdan osalta.
- 229 Ensinnäkin kantaja väittää, että riidanalaista päätöstä ei ole riittävästi perusteltu niiden syiden osalta, joiden vuoksi komissio tukeutuu ainoastaan kantajan ostaman osakesalkun nimellisarvoon ottamatta huomioon esillä olevan asian monimutkaista asiayhteyttä.

- 230 Toiseksi kantaja väittää, että riidanalaisessa päätöksessä ei esitetä niitä perusteluja, joiden vuoksi se perustuu yhtäältä päätöksen tekopäivään maksuksi annettujen osakkeiden (joiden arvo oli arvioitu 1 BEF:ksi) arvon osalta ja toisaalta päivään, eli 18.12.1996, jolloin kantaja lunasti osakkeet pakotettuna, eli niiden nimellisarvoon. Kantajan mukaan riidanalaisessa päätöksessä ei perustella riittävästi tätä eroa.
- 231 Kolmanneksi kantaja katsoo, että riidanalaisessa päätöksessä ei perustella kantajan ja Heyen erilaista kohtelua koko Verlipack-asian yhteydessä. Koska Heyeä ei pidetty lopullisena tuensaajana päätöksessä 2001/856, myös riidanalaisessa päätöksessä olisi kantajan mukaan pitänyt katsoa samoin, ettei se ollut yritys, joka oli saanut todellisen edun osakesalkusta, jonka se oli toki hankkinut, mutta pakotettuna. Kantaja voi saada etua ainoastaan siltä osin kuin nämä osakkeet olivat sen hallussa, eli 18.12.1996–11.4.1997.
- 232 Lopuksi kantaja väittää viittaamalla tämän tuomion 172–174 kohdassa esitettyyn, että komissio ei esitä niitä perusteluja, joiden vuoksi tuki, olettaen että sille oli tukea myönnetty, väärästi kilpailua ja vaikutti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tekstiili-markkinoilla.
- 233 Komissio vaatii kanneperusteen hylkäämistä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 234 On syytä muistuttaa, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan että EY 253 artiklassa määrätty perusteluvollisuus on olennainen muotomääräys, joka on erotettava

perustelujen aineellisesta paikkansapitävyydestä, koska viimeksi mainittu liittyy riidanalaisen toiminnan aineelliseen lainmukaisuuteen. EY 253 artiklan mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy kyseisen toimen luonteen mukaan, ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmentävä toimielimen toimen päättely siten, että henkilöille, joita toimi koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimen laillisuuden (yhdistetyt asiat 296/82 ja 318/82, Alankomaat ja Leeuwarder Papierwarenfabriek v. komissio, tuomio 13.3.1985, Kok. 1985, s. 809, Kok. Ep. VIII, s. 107, 19 kohta; edellä 83 kohdassa mainittu asia komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomion 63 ja 67 kohta; asia C-114/00, Espanja v. komissio, tuomio 19.9.2002, Kok. 2002, s. I-7657, 62 kohta ja edellä 83 kohdassa mainittu asia Fleuren Compost v. komissio, tuomion 119 kohta).

235 Tätä vaatimusta on arvioitava ottaen huomioon kunkin yksittäistapauksen asianhaarat, kuten muun muassa toimen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se intressi, joka toimen adressaateilla tai muilla henkilöillä, joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla selitysten saamiseen. Perusteluissa ei kuitenkaan tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, koska tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimen perustelut EY 253 artiklan mukaiset vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. edellä 234 kohdassa mainittu asia Espanja v. komissio, tuomion 63 kohta ja asia C-334/99, Saksa v. komissio, tuomio 28.1.2003, Kok. 2003, s. I-1139, 58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

236 Sovelletuna tukitoimen oikeudelliseen luonnehdintaan tämä periaate edellyttää, että selvitetään ne syyt, joiden perusteella komissio on katsonut, että kyseinen tukitoimi kuuluu EY 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan (asia T-16/96, Cityflyer Express v. komissio, tuomio 30.4.1998, Kok. 1998, s. II-757, 66 kohta).

237 Tämän oikeuskäytännön valossa on selvää, ettei komissio esillä olevassa asiassa laiminlyönyt velvollisuuttaan perustella riittävällä tavalla riidanalainen päätös kantajan esittämien neljän väitteen osalta.

238 Ensinnäkin sen seikan osalta, että komissio tukeutui kantajan vuonna 1996 lunastamien B-sarjan osakkeiden ja tuotto-osuuksien nimellisarvoon, on riittävää todeta, että kuten tämän tuomion kyseessä olevien osakkeiden ja tuotto-osuuksien arvoa koskevasta 150–156 kohdasta ilmenee, komissio on riidanalaisen päätöksen 77 ja 78 perustelukappaleessa esittänyt ne syyt, joiden vuoksi se tukeutui tällaiseen arvoon. Näiden kahden perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Belgia väitti, että joulukuussa 1996 sovittu 113 712 000 BEF:n hinta, joka kattoi Sowagepin Beaulieu-yhtymälle luovuttamat äänivallattomat osakkeet ja osingot, ei vastannut osakkeiden arvoa. Belgian mukaan kyseessä oli ’7 päivänä toukokuuta 1985 annetussa kuninkaallisessa määräyksessä asetettu hinta’. Kuninkaallisen määräyksen 3 artiklan nojalla etuoikeutettujen äänivallattomien osakkeiden ostohinta ’ei voi alittaa 80:tä prosenttia liikkeeseenlaskukurssista’. Beaulieu-yhtymän osakkeista joulukuussa 1996 maksama 113 712 000 BEF:n hinta vastaa Belgian mukaan 80:tä prosenttia osakkeiden liikkeeseenlaskukurssista.

Velvoite asettaa hinta vähintään 80 prosentiksi liikkeeseenlaskukurssista on kuitenkin lakisääteinen velvoite, jota sovelletaan jokaiseen, joka haluaa ostaa tämäntyyppisiä etuoikeutettuja osakkeita.”

239 Siltä osin kuin kantajan väite liittyy siihen seikkaan, että komissio ei ole riittävästi perustellut riidanalaista päätöstä, koska se ei ole esittänyt niitä syitä, joiden vuoksi se tukeutui ainoastaan kantajan vuonna 1996 lunastaman osakesalkun nimellisarvoon ottamatta huomioon esillä olevan asian monimutkaisempaa asiayhteyttä, eli väitettyä pakkoa, se on hylättävä tämän tuomion 129–149 kohdassa mainittujen syiden nojalla.

240 Näin ollen komissiota ei voida moittia siitä, ettei se ole perustellut riidanalaista päätöstä tältä osin.

241 Toiseksi siitä seikasta, että riidanalaisessa päätöksessä ei esitetä niitä syitä, joiden vuoksi se perustuu päätöksen tekopäivään Vallonian hallintoalueelle vuonna 1998 maksuksi annettujen osakkeiden arvon osalta ja päivään, eli 18.12.1996, jolloin kantaja lunasti osakkeet ja tuotto-osuudet pakotettuna, on todettava, että kuten tämän tuomion 207–211 ja 218–220 kohdassa esitetystä analyysistä ilmenee, komissio perusteli riittävästi riidanalaisen päätöksen 77–79 perustelukappaleessa niitä syitä, joiden vuoksi Vallonian hallintoalueen saatava kantajalta oli joulukuussa 1996 113 712 000 BEF:n suuruinen. Samoin on myös Verlipack Holding II:n osakkeiden arvon osalta, koska komissio esitti riidanalaisen päätöksen 73–76 ja 80 perustelukappaleessa ne syyt, joiden vuoksi näillä osakkeilla ei ollut mitään arvoa marraskuussa 1998.

242 Lisäksi mikäli kantaja riitauttaa tällä väitteellä riidanalaisen päätöksen perustelujen aineellisen paikkansapitävyyden vetoamalla kärsimäänsä pakotukseen, se on hylättävä tämän tuomion 129–149 kohdassa mainittujen syiden nojalla.

243 Kolmanneksi väitetyn riidanalaisen päätöksen perustelujen puuttumisen osalta, joka koskee kantajan ja Heyen erilaista kohtelua, koska kantajaa pidettiin, toisin kuin Heyeä, tuensaajayrityksenä, on todettava, että komissio on esittänyt erityisesti riidanalaisen päätöksen 73, 80 ja 91 perustelukappaleessa ne syyt, joiden vuoksi kantajaa oli pidettävä kyseessä olevan tuen saajayrityksenä.

- 244 Lisäksi tilanne oli erilainen kuin päätöksessä 2001/856 tarkoitetun valtiontuen osalta. Kuten tämän tuomion 225 ja 226 kohdasta nimittäin ilmenee, komissio oli todennut kyseisen päätöksen 108 perustelukappaleessa, että tuen tarkoituksena oli pääoman sijoittaminen Ghlinin ja Jumet'n tuotantolaitoksiin, joten Heye ei ollut lopullinen tuensaaja.
- 245 Kantaja ei näin ollen voi moittia komissiota perustelujen puuttumisesta kantajan ja Heyen väitetyn erilaisen kohtelun osalta.
- 246 Lopuksi siitä väitteestä, jonka mukaan komissio ei esittänyt syytä, jonka vuoksi, olettaen että kantajalle oli myönnetty tukea, tuki väärästi kilpailua ja vaikutti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, on todettava, että kuten tämän tuomion 176–184 kohdasta ilmenee, komissio on erityisesti riidanalaisen päätöksen 70–72 perustelukappaleessa esittänyt riittävän selkeästi tosiseikat ja oikeudelliset näkökohdat, joilla on päätöksen systematiikan kannalta tältä osin olennaista merkitystä, selvittämällä kantajalle ja yhteisöjen tuomioistuimille ne syyt, joiden perusteella komissio katsoi, että riidanalainen toimenpide väärästi kilpailua ja vaikutti unionin sisäiseen kauppaan (yhdistetyt asiat T-228/99 ja T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen v. komissio, tuomio 6.3.2003, Kok. 2003, s. II-435, 292–294 kohta).
- 247 Tästä seuraa, että neljäs kanneperuste on hylättävä.

Kantajan vaatimus asiakirjojen toimittamisesta

- 248 Kantaja vaatii, että jos komissio pysyy kannassaan osakkeiden arvon osalta vuonna 1996, sen on toimitettava kantansa vahvistamiseksi arviointiraportti.

- 249 Kuten edeltävästä esityksestä ilmenee, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut tehokkaasti ratkaista kanteen sille esitettyjen vaatimusten, kanneperusteiden ja väitteiden ja osapuolten sille toimittamien asiakirjojen pohjalta (ks. vastaavasti asia T-152/00, E v. komissio, tuomio 19.9.2001, Kok. H. 2001, s. I-A-179 ja II-813, 86 kohta ja asia T-281/01, Huygens v. komissio, tuomio 6.7.2004, Kok. H. 2004, s. I-A-203 ja II-903, 145 kohta).
- 250 Näin ollen kantajan vaatimus, jonka mukaan komissio on määrättävä toimittamaan muita asiakirjoja kuin sen jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyynnöstä toimittamat asiakirjat, on hylättävä (ks. vastaavasti edellä 249 kohdassa mainittu asia E v. komissio, tuomion 87 kohta ja edellä 249 kohdassa mainittu asia Huygens v. komissio, tuomion 146 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

- 251 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Vilaras

Martins Ribeiro

Dehousse

Šváby

Jürimäe

Julistettiin Luxemburgissa 23 päivänä marraskuuta 2006.

E. Coulon

kirjaaja

M. Vilaras

jaoston puheenjohtaja